

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUBSTVA ZA GORENJSKO

VCERAJ: PRVIČ V SOLO

Foto: F. Perdan

24 PLAMENIC MIRU

Zadnji govorniki so včeraj stopili z govornice v veliki skupščinski dvorani, kjer je bilo pet dni slišati misli, ki so tako blizu svetovnemu miru. V aleji miru so voditelji izvenblokovskih držav zasadili zadnja drevesa, ki bodo ostale kot spomin na to veliko srečanje zagovornikov miru in najodločnejših nasprotnikov vojne. Nemogoče je ponoviti vse misli, ki so bile v teh dneh izrečene z govornice te velike konference voditeljev izvenblokovskih držav.

V minulih dneh so na beograjski konferenci razpravljali o različnih temah od vojne in miru, preko obnove poskusov z jedrskim orožjem, razorožitve, do kolonializma. Težko je reči, kateri govor je zapustil večji vtis. Prinašamo v kratkih izvlečkih samo nekatera značilna mesta iz govorov voditeljev izvenblokovskih držav.

JOSIP BROZ TITO - PRESEDNIK FLRJ

"Sedaj je potrebno strniti vse miroljubne napore in sile na svetu, da z odločnimi dejanji prispevajo k zmagi miru. Pri svoji miroljubni politiki se predstavniki neaganžiranih dežel lahko nanašajo ne samo na svoje narode,

temveč tudi na miroljubne sile po vsem svetu, vključno tudi na narode blokovskih dežel.

V središču pozornosti vsega sveta je najnovejša zaostojanje položaja okrog Berlina.

Kdo nam lahko zagotovi, da ta nevarnost že jutri ne bo dobila takega obsega, ki bi utegnil pri-

nesti človeštvu novo nesrečo? Desetine milijonov žrtev fašistične norosti zahtevajo drugačno pot, da bi v prihodnje preprečili podobne tragedije."

HAILE SELASIE - ETIOPSKI CESAR

"Vsa naša pozornost je usmerjena na Berlin, nesrečno mesto, mesto razdeljeno na dvoje, mesto razdeljeno samo proti sebi in izolirano od nemškega naroda... Etiopija podpira koncept združene Nemčije. Etiopija podpira načelo svobodnega dohoda v Zahodni Evropi.

V zadnjih letih smo bili v Kongu priče tega, da so se Afričani bojevali proti Afričanom in niso pomislili, da bodo edinele Afričani tisti, ki bodo ta boj izgubili."

Dr. KWAME NKRUMAH - PRESEDNIK GANE

"Ponovno naglašam, da je kolonializem osnovni vzrok vojne. Neodvisnost afriških dežel je v veliki meri odvisna od popolne osvoboditve Afrike izpod kolonialnega jarma.

Ce bi bila Afrika združena, bi Francija dvakrat premislila, preden bi se lotila svojega žalostnega napada na Bizerto. Tak napad bi namreč pomenil napad na vse afriške dežele brez razlike."

DŽAVAHARLAL NEHRU - PRESEDNIK INDIJSKE VLADE

"Zavzemam se za popolno razorožitev v svetu, ki bi bila bistveni pogoj za urejanje vseh drugih svetovnih problemov. Izvenblokovske dežele ne želijo ovirati velikih sil, da bi našle rešitve spornih vprašanj, v katerih bi našli tako rešitve. Kdor tako ne bi delal, bi prinašal nesrečo vsemu človeštvu.

Menim, da z enim gibom ne bo moč rešiti vseh svetovnih problemov, vendar se jih je treba lotiti z razgovori. Kot izhodišče za rešitev sedanje hude krize, bi bila morda lahko kontrolirana razorožitev.

Nemško vprašanje in problem Berlina sta dva izmed glavnih vzrokov za sedanjo mednarodno napetost. Ne glede na to, če nam je všeč ali ne, obstajata dve nemški državi. To je realnost in to je treba imeti vedno pred očmi."

Dr. OSVALDO DORTICOS - PRESEDNIK KUBE

"Mimo vprašanja razorožitve sta kot pomembna problema za zagotovitev miru odločilni dve načeli, ki se ju morajo držati vse

dežele: spoštovanje in izvajanje miroljubne koeksistence med državami z različnimi družbenimi in političnimi sistemi ter načelo narodov do samoopredelitve."

(Nadaljevanje na 2. str.)

Odmev beograjske konference nevezanih držav na Gorenjskem

POVSOD VELIKO ZANIMANJE

Kranj, 5. avgusta - Povsod, kamor si te dni zašel, je bilo slišati iz radijskih ali televizijskih sprejemnikov glasove prevajalcev iz dvorane beograjske konference neblokovskih držav. Ne samo v Kranju, po vsej Gorenjski so se zbirali ob radijskih in v še večjem številu, ob televizijskih sprejemniških poslušalci in gledalci, da bi bili kar najbolje seznanjeni s potekom konference nevezanih držav.

V Kranju so tisti, ki imajo televizijske sprejemnike, spremljali konferenco na domu. Ostali pa so pohitili v javne lokale ali k svojim znancem. V hotelu "Evropa" se je vsak dan zbralo precejšnje število gledalcev, prav tako so se zbirali Kranjčani ob televizijskih sprejemnikih v kranjskem Klubu gospodarstvenikov in v Domu JLA. V kranjski tovarni Iskri so se posebej organizirali spremljanje konference nevezanih držav. Vsak dan so ob odmoru vključili zvočnike, da so lahko poslušali govore najvidnejših državnikov nevezanih držav. Pred nedavnim pa so preskrbeli delavcem tudi nad 100 televizijskih sprejemnikov.

Na Jesenicah je Delavska univerza organizirala celo predavanja o izvenblokovskih deželah, in sicer na Jesenicah, na Javorniku, na Plavžu in v Zirovnici. Vsakemu predavanju je sledilo še predvajanje filmov o potovanju predsednika Tita v Afriko in Indijo. Prav tako so v kranjskih kinematografih, v "Storčku" in kinu "Center" predvajali filme o državah, ki sodelujejo na konferenci v Beogradu.

Številni Radoveljčani so se zbirali ob televizijskem sprejemniku v hotelu "Grajski dvor". Po radoveljskih delovnih kolektivih, kjer imajo ozvočenje, so redno spremljali konferenco neblokovskih držav.

Izredno zanimanje je med gorenjskim prebivalstvom vzbudil v torek predsednik kongoške vlade, Cyril Adela, ki je govoril kot 26. govornik.

V prihodnjih dneh pa bodo delavske univerze skoraj po vseh krajih na Gorenjskem organizirale še številna predavanja o beograjski konferenci nevezanih držav.

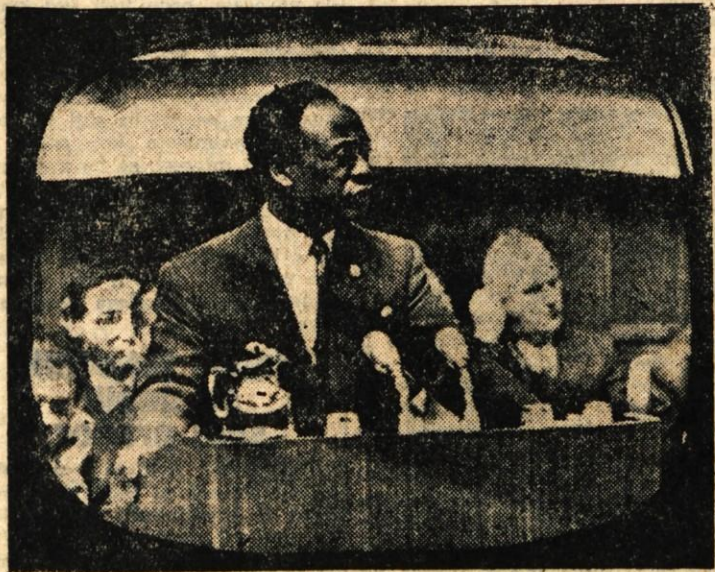
M. Z.

Kolektiv Sukna iz Zapaž - pokrovitelj brigade

20. Gorenjska MDB Cankarjev bataljon na avtomobilski cesti

Na soboto, 9. septembra, zjutraj odhaja na gradbišče avtomobilske ceste "Bratstva in enotnosti" 20. mladinska gorenjska delovna brigada Cankarjev bataljon. Brigado bo tvorilo 120 brigadirjev iz vse Gorenjske, predvsem bodo to člani sekretariata tovarniških komitejev LMS. Zato je ta brigada, ki ima namen vzgojiti ob delu na avtomobilski cesti številne nove mladinske kadre, še toliko pomembnejša. Pokroviteljstvo nad brigado je prevzel delovni kolektiv tekstilne tovarne Sukno Zapaž. Zbor brigade bo v petek ob 17. uri popoldne pred zgradbo Okrajnega ljudskega odbora v Kranju.

Jeseniški železarji so zborovali

Predsednik Gane Nkrumah med govorom na beograjski konferenci

OBRAZI IN POJAVI

sil, če lahko pregleda naše čevlje in vzame tiste, ki so potrebne popravila ter jih popravi. Od presenečenja nisem prišel do besede; in to tembolj, ker je za čevljarjem prišel še mizar. Slišal je, da je dejal, da potrebujem nova vrata in je prišel pogledat, kaj se bo dalo narediti. V tednu dni

Cprav se mi je zdelo cena popravila sumljivo visoka. Čevljar je sam pripomnil, da bi moral imeti v tem času dopust in da zato ne bo delal za tako ceno kot takrat, kadar ni čas za dopust, sem ves zadovoljen pripomnil: "Najlepša hvala, vedno bom nosil k vam popravljat čevlje." Pa sem hitro dobil odgovor: "Mi je čisto vseeno, če nikoli več ne vidim vaših čevljev, imam boljega dela dovolj."

Kakor rečeno, stanujem v stari hiši in zadnjič sva imela z ženskanek hišnega sveta in selenila, da bova naročila nova vrata za kuhinjo. Sel sem k najbližjemu mizarju in mi je bilo zelo nerodno, da sem ga upal prositi za nova vrata. Da nisem imel prave, sem takoj slišal, saj me je mizar odrezavo poučil, da mu še na misel ne pride, da bi se ukvarjal s takimi drobnjarijami, ker ima drugega dela več kot preveč. Najhiši svet je svoj sklep umaknil, ker jaz ne upam s svojo željo v nobeno mizarstvo delavnico več.

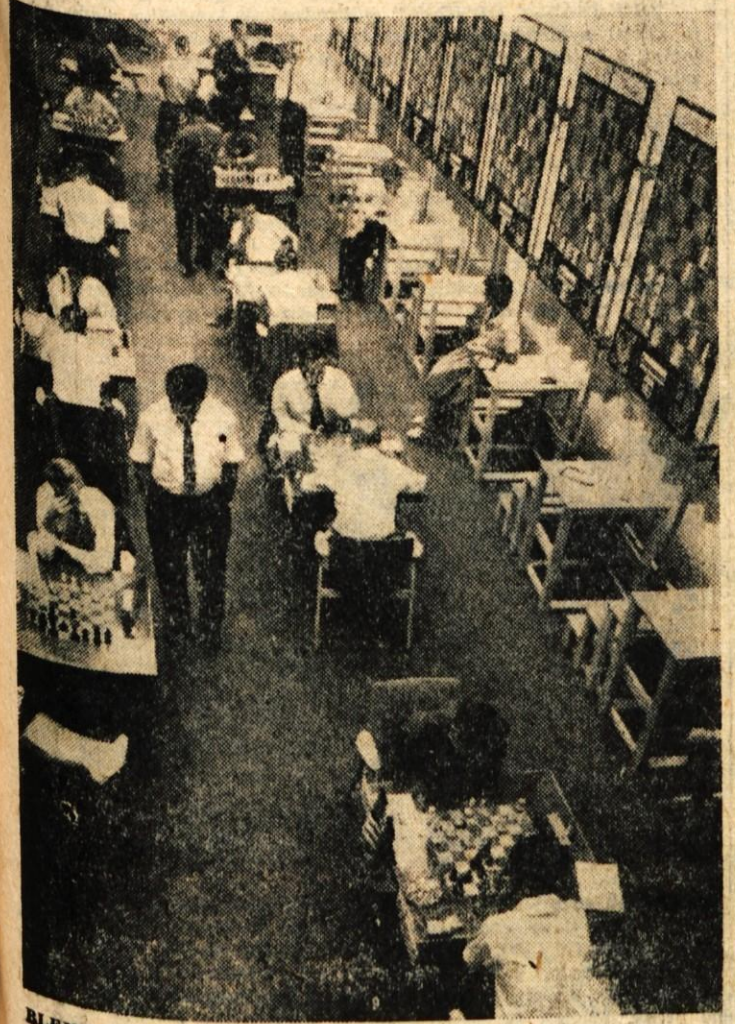
Torej - na kratko rečeno - strašansko nerodno mi je, kadar koli moram nekoga prositi, da mi za dobro plačilo kaj naredi. Imam vedno močnejši občutek krivde, ker ne znam vsega sam narediti. Zato mi, lepo prosim, oprostite moje prevzetne sanje.

Nič

Prevzetne sanje ponižnega državljana

Ponižen del uprave podjetja bom že dobil nova, sem ga razumel. Imam višjo šolsko izobrazbo, mel. Tema dvema so sledili še mesečne prejemke po tarifnem mnogi drugi in ponujali svoje pravilniku (ki mu bo kmalu odslužila). Pa kako poceni so bili klenkalo in vsak mesec nekaj Niti eden si ni zaračunal uro več honorarnih ur. Po 120 dinarjev kot po 180 din, to se pravi, ko - za dva deci čevlja na plačilo maj, za polovico več kot so vrednili in nekaj šestilic Zeta. Zeta ne moje nadure. Človek ne bi namreč trdil, da teh dobrot sicer več, če ne bi sam sanjal! Naš predračun ne bi trpel. Za. Resnično mi je žal, da sem si boljši opis naj navedem. Zato si upal to sanjati, posebno še, ker nimam avta, nimam televizijskega seta, da je to posledica mojih sprejemnikov, imam pa staro kolo prevzetnih želja. Toda tudi te in staro hišo svojih prednikov. Želje imajo svoje vzroke. Naj jih skratka - zares ponižen in skromen državljan sem. Zato si preprosto ne morem odpustiti, da predinočujim sanjal tako prevzetne sanje. Naj povem, kako je bilo:

Na moja vrata je prišel čevljar. Lepo se je opravičil in prosi, da mu dajem čevlje popraviti. Bil je in to zelo dobro.

BLEJSKA "ARENA"

Foto: F. Perdan

V Lescah in na Koroški beli

Pred dvajsetimi leti, konec avgusta in v začetku septembra, so borci Cankarjeve čete s pomočjo skofjevskih, partijskih in drugih organizacij na terenu začeli obračunavati s posameznimi izdajalci. To je imelo ugoden odmev med prebivalstvom. Toda Nemci so za protitež temu streljali talce in tako skušali zastrašiti prebivalstvo. Tako je bilo 4. septembra 1941. leta ustreljeno v Lescah 5 talcev. To je bil odgovor na likvidacijo izdajalca Gabrijela Zupana. Prav isti dan so Nemci ustrelili pet talcev tudi na Koroški beli, kjer so bili partizani likvidirali izdajalca Ivana Hrovata.

Sumljivo društvo

»Program našega Društva absolventov državnih trgovskih sol je bil kulturno-prosvetno delo. Organizirali smo tečaje tujih jezikov (nemški in italijanski), prirejali smo družabne večere in razna predavanja. Največjo skrb smo posvečali predavanjem, ki so bila zmeraj dobro obiskana. To pa je kaj kmalu postalo sumljivo policiji. Zahtevala je naj vsak predavatelj predhodno predložiti pismeno predavanje. Spominjam se, da je bilo okrog tega mnogo preprirov in da dostikrat res nismo mogli mimo teh zahtev. Morali smo dostaviti policiji določene teze o nameravanem predavanju. Tako je bilo na primer s predavanjem dr. Bratka Krefta, ki je želel govoriti o Prešernu in o položaju žene, ki ga je pripravila Angela Voda. Zelo težko smo do-

bili dovoljenje za predavanje o hitlerizmu in Slovincih. Dr. Fran Zwitter nam je govoril o 29. oktobru, češkem nacionalnem prazniku. Policija je smatrala to predavanje kot revolucionarno dejanje in je zaradi tega nameravala celo razpustiti naše društvo. Sele potem, ko so ugotovili, da so isto predavanje poslušali tudi na Univerzi, so se pomirili. Zelo dobro se spominjam tudi predavanja Marije Vilfanove o delavstvu in inteligenci v Angliji. Najbolj pa mi je ostalo v spominu predavanje o ljubljanski bolnišnici, ki se ga je udeležilo veliko poslušalcev. Problem bolnišnice je bil v resnici velik. Na posteljah sta ležala po dva bolnika, in to ne samo v sobah, marveč tudi v hodnikih. Predaval je zdravnik, ki je bil politično neoporečen, in ki je bil za to, da bi se stvar čimugodnejše rešila. Seveda je bilo znano, da so tudi to akcijo začeli komunisti.

Olga Krajger - Zbornik spominov aktivistov revolucionarnega delavskega gibanja.

Ljudje in dogodki

Sklep sovjetske vlade o obnovitvi poskusov z jedrskim orožjem je bil tako grenek oreh za svetovno javno mnenje, da so na Vzhodu za oblažitev odklonilnega stališča svetovne javnosti, morali najti neko »oporo in odobravanje« med vzhodnimi sosedmi. Da bo ironija časa še večja, se v opravičilo tega neopričakovanega sklepa našli gesla, da obnovitev poskusov z jedrskim orožjem doprinese ohranitvi miru in jo narekuje trenutni mednarodni položaj. Človek res težko verjame, kakšne stvari vse služijo veselišam, da bi zagotovile mir. Splošnega vsta, da je korak sovjetske vlade v svojem političnem bistvu povsem zgrešen, ni mogla zakriti podpora »množičnih sestankov«, na katerih so državljani vzhodnih držav dali glasove za obnovitev jedrskih poskusov.

Obnovitev poskusov z jedrskim orožjem ima lahko dve razlagi. Sovjetska vlada je hotela z učinkom novih preizkušenj nuklearnega orožja presedati zahodne države, da pristanejo na podpis sporazuma o prenehanju jedrskih poskusov, ki so ga pripravili na razgovorih v Ženevi

Avitaminoza jedrskih poskusov

in kjer nikakor niso našli skupne osnove v pogledu nadzorstva. Z druge strani so morda točne predpostavke, da zaplet okoli Berlina in potek berlinske krilne zaskrbljuje vzhodne države, zato je najbolje, da ne držijo križem rok in preizkusijo nuklearno bombo, o kateri je Hruščev že pred nekaj tedni govoril na političnih ob črnomorski obali. Rusi so najbrž želeli za obnovitvi poskusov pokazati zahodnim državam, kakšne močne karte imajo v rokah pred začetkom napovedanih razgovorov o Berlinu in Nemčiji.

Naj bo že tako ali drugače, sklep sovjetske vlade je nalezil v svetu na odločen odklon in odkrito zaprekanje. Že večkrat se je pokazalo, da so Rusi posledice svojih dejanj slabo preravnali in da je končnica te pozicijske igre med Vzhodom in Zahodom izpadla povsem draga, kot so najbrž predvidevali. Odlaganje s poskusom nove atomske bombe, ki so ga napovedali, govori v prid trditvam, da bodo morda le še premislili, preden bodo pritisnili na »vzhodne naprave«.

V zahodnih državah so ostro

obsojili napoved sovjetske vlade, da bo izvršila atomske poskuse. Poudarjajo, da je Sovjetska zveza s sklepom o obnovitvi atomskih poskusov doživela enega največjih psiholoških in propagandnih porazov v zadnjih letih. Izražajo zaskrbljenost sprito dejstva, da je sovjetska vlada povezala ta svoj neopričakovani korak z zadnjimi ukrepi zahodnih držav v berlinski krizi. V tem vidijo tudi namero sovjetske vlade, da pospeši peganja z zahodnimi državami o Berlinu in da z grožnjo, da bo preiskovala »superbombo«, pet tisočkrat močnejšo od tiste, ki je uničila Hirošimo, prisili Zahod k popuščanju.

Prva posledica sovjetskega sklepa, ki je že precej vidna, bo, da bodo zahodne države obnovile atomske eksplozije, za katere se v ZDA že več mesecev zavzemajo vojaški krogi in mnogi člani Kongresa.

Za ljudi na zahodu ima sovjetski sklep tri različne posledice. V vojaškem pogledu bo imel postopek sovjetske zveze za posledico mirilni razvoj majhnih in gigantskih vrst atomskega

orožja. V političnem pogledu pomeni obnovitev jedrskih eksplozij v doglednem času razširitev kroga držav, ki bodo razpolagale z atomskim orožjem in to povečuje nevarnost, da lokalne vojne naglo prerastejo v atomske vojne. Z znanstvenega gledišča pa sovjetski sklep zadaja smuten udarec upom sveta, da bo moč atomske države prisiliti, da bi prenehale zastripeljati ozračje z atomskimi padavinami.

Na povsem negativni sprejem je nalezil sklep sovjetske vlade tudi na beograjski konferenci. Naj ponovimo samo misli, ki so jih o tem izrekli različni državljani. Obsodba sovjetskega koraka je bila očitna. Tito: »Zdaj je že tako daleč, da sovjetska vlada objavlja sklep o obnovitvi poskusnih eksplozij jedrskega orožja. Ne preseneča nas tako zelo sporočilo o obnovitvi poskusov z atomskimi in vodikovimi bombami, ker bi lahko razumeli razloge, ki jih navaja vlada ZSSR. Bolj nas preseneča to, da se je to zgodilo na dan začetka te konference mira. Sprito tega je ves svet še bolj zaskrbljen.«

24 PLAMENIC MIRU

(Nadaljevanje s 1. str.)
SIRIMAVO BANDARANAIKE -
PREDSEDNICA
CEYLONSKA VLADE

»Ne govorim le kot predsednica vlade neke dežele, marveč predvsem kot mati in žena, ki se boji vojne in vseh njenih strahov, ki se boji, da bi njen sin padel v vojni ali pa umrl zaradi njenih posledic po dolgotrajnih mukah, kar bi bilo še bolj grozno.«

PRINC NORODON SIHANUK -
SEF KAMBOSKE DRŽAVE
»Nobena sila nima pravice imeti vojaško oporišče, če temu nasprotuje legalna vlada dežele.«

MÓDIBO KEITA -
PREDSEDNIK
REPUBLIKE MALI
»Udeleženci beograjske konference smo pionirji miru in graditelji narodne skupnosti, ki bo zasnovana na pravici in bratstvu.«

HASAN II - KRALJ MAROKA
»Obstajajo poskusi, da bi se prepričalo mednarodno javnost, kako so le narodi, ki imajo atomsko orožje, pristojni, da najdejo rešitev za problem razorožitve. Zaradi vse večje nevarnosti, ki grozi svetu, pa smo dolžni proklamirati, da je to problem vsega sveta in da morajo vse dežele pridružiti svoje napore, da ga urejajo ali pa vsaj olajšajo njegovo proučevanje.«

MAKARIOS - PREDSEDNIK
REPUBLIKE CIPER
»Pri našem obravnavanju svetovnih problemov se ravnamo predvsem po načelih pravice in svobode v duhu ustanovne listine Združenih narodov.

Ta konferenca neblokovskih dežel pa predstavlja prav tisto moralno silo, ki lahko vpliva na reševanje sporov v tem smislu.«

SAEB SALEM -
LIBANONSKI PREMIER

»Prepričani smo, da bo v kratkem prišel čas, ko bodo imperialistične ambicije zatrite in jih današnji svet ne bo več poznal. Zdaj bi moralo biti jasno, da politika prevlade neke dežele nad drugo ne more več obstajati. Tistim, ki so v preteklosti izgubili vojno, ne bi smeli dovoliti, da bi povzročili vojne v prihodnosti. Zdaj se veča moč nevezanih dežel. Njihovo delo postaja zgled velikim in manjšim deželam.«

IBRAHIM SUIVEL -
ZUNANJI MINISTRE
SAUDSKE ARABIE
»Rasna diskriminacija je eden izmed najhujših načinov zatiranja človeka po človeku. Okrepitev je treba narediti, da bi lahko organizacija Združenih narodov ohranila mir in varnost.«

BEN JOSEF BENHADA -
PREDSEDNIK ZACHASNE
ALŽIRSKE VLADE

»Za nas, ki vodimo vojno v svetu, katerega rušijo nasprotja, za nas, ki vodimo vojno z željo po napredku, predstavlja politika neangažiranja pozitivno vsebino, ki krepi neodvisnost in svobodni razvoj narodov v atmosferi miru, bratstva in sodelovanja.«

PRINC SEIFULLAH ISLAM
ALHASAN - SEF
JEMENSKO DELEGACIJE
»Ce bi uporabili sredstva, ki jih trošijo za oborožitev za ekonomski razvoj premalo razvitih dežel, bi podrli ogromen jezik, ki obstaja sedaj na svetu.«

ADAN ABDULAH OSMAN -
PREDSEDNIK
REPUBLIKE SOMALIJE
»Hladna vojna je pripeljala do dirke v oboroževanju, ki je v največji meri ogrožala svetovni mir. Zelo žalostno je, da trošijo astronomske vsote denarja za vražja orožja, namesto da bi ga uporabili za izboljšanje socialnih služb na svetu, za odpravo lakote, neprimernosti in boleznih ter v druge namene. Tako bi se končalo ekonomsko siromaštvu in premalo razvitih deželam.«

BEAVOGUI LOUIS LANSANA -
GVINEJSKI
ZUNANJI MINISTRE
»Mir in svoboda sta celota. Nobena dežela ni niti svobodna, niti varna, dokler so po svetu žarišča vojne. Naša konferenca mora obravnavati vse te grožnje in si prizadevati, da bodo vsa ta vojna žarišča odstranjena ali, da se bodo vsaj zmanjšala.«

tal k doseženim uspehom. Blejski tabornikom so čestitali tudi zastopniki Društva prijateljev mladine, Planinskega društva Bled in gasilcev.

TE DNI PO SVETU

FOMIRITEV V BRAZILIJU - Po dvanajstih dnevih krize v Braziliji so naposled našli rešitev, ki bo pripeljala podpredsednika Goularta na položaj predsednika Brazilije. V brazilskem glavnem mestu so sporočili, da so trije vojaški voditelji sprejeli ustavne spremembe. Danes ali jutri bo Goulart uradno proglašen za novega predsednika Brazilije.

Glavno vprašanje, ki se zdaj postavlja, je: koga bo predsednik Goulart, v skladu z ustavnimi spremembami, imenoval za predsednika republike.

AMERIŠKO-BRITANSKI PREDLOG - Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva je na tiskovni konferenci izjavil, da sta Velika Britanija in ZDA ponudili Sovjetski zvezi ustavitve jedrskih poskusov v zraku za vselej, in ne da bi čakali na vzpostavitev nadzorstvenega sistema. Cilj tega predloga je rešiti svet pred atomskimi radiacijami, ki so nevarne za človeško življenje.

»Ce bo Sovjetska zveza sprejela to ponudbo, bo pomenilo, da so za vselej ukinjeni jedrski poskusi v zraku«, je izjavil predstavnik britanskega ministrstva.

Na ženevski konferenci so zahodne države stavile ta predlog na predverajšnji seji. Pričakujejo, da bo sovjetski predstavnik odgovoril na predlog, ko se bo posvetoval s svojo vlado.

HRUŠČEV ZA POGAJANJA - Uradno so objavili, da je sovjetski premier Hruščev poslal novo poslanico predsedniku italijanske vlade Fanfaniju. Italijanska vlada je o vsebini poslanice takoj objavila svoje zahodne zaveznike. V poslanici se potrjuje »pripravljenost Sovjetske zveze za pogajanja«. Dalje poslanica izraža »pripravljenost Sovjetske zveze, da brez kakršnih koli predsodkov prouči zahodne predloge o kraju in času pogajanj.

V Rimu menijo, da je potek beograjskih razgovorov ugodno in pozitivno vplival na tak razvoj dogodkov.

ZRACNI KORIDOR NI MEDNARODNO UZAKONJEN - Sovjetska vlada je izročila zahodnim državam odgovor na zahodno noto, v kateri so zahodne države poudarile, da bodo imele za agresivno dejanje vsak poskus, onemogočiti Zahodu letalski promet z Berlinom. V sovjetski noti je rečeno, da ni nobenih sklepov štirih okupacijskih držav o nenadzorovanem trgovinskem letalskem prometu z Berlinom ali o transportu Nemcev, ki niso v službi okupacijskih oblasti treh zahodnih držav.

PROTESTI PROTI OBNOVITVI JEDRSKIH POSKUSOV - Japonska vlada je izročila sovjetski vladi noto v zvezi s sklepom o obnovitvi poskusov jedrskega orožja. Japonska vlada odločno zahteva od sovjetske vlade, naj temeljito prouči hude posledice, za katerimi bi trpelo človeštvo, če bi se nadaljevali atomski poskusi, in naj razveljavi svoj sklep.

Protestna pisma so sovjetski vladi poslali tudi od drugih, iz raznih krajev sveta.

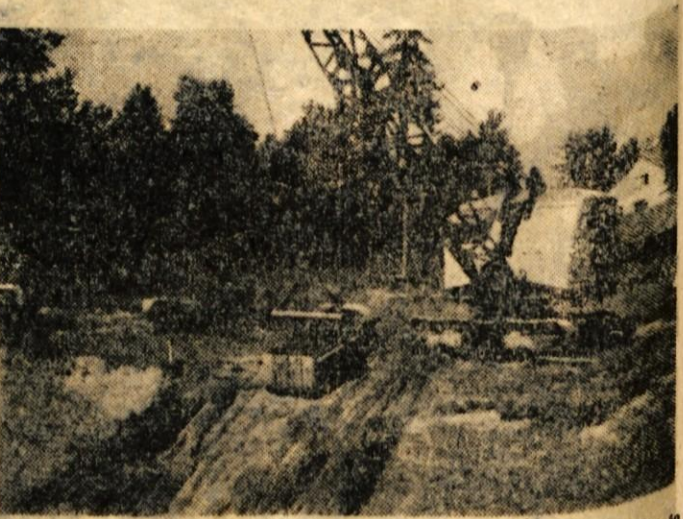
ARETACIJE V FRANCJI - V Franciji so aretirali več pristaveš Ortizove tajne organizacije, ki je po trditvah notranjega ministrstva organizirala tudi umor evianskega župana. Notranje ministrstvo je sporočilo, da so v zadnjih dneh aretirali kakih 20 ekstranistov, v glavnem v jugovzhodni Franciji. Med aretiranimi demitčarji, ki so obtoženi atentatov s plastičnimi bombami, so dva padalska oficirja in več industričev in trgovcev.

ZBOLJŠANJE ODNOSOV - Predsednik kongoške vlade Adula je poslal sovjetskemu ministrskemu predsedniku Hruščevu brzojavko, v kateri pravi, da bi lahko Sovjetska zveza in Kongo navezala prijateljske odnose.

Premier Adula je s tem odgovoril na brzojavko Hruščeva, ki je izrazil željo, da bi Moskva in Leopoldville navezala diplomatske stike.

ARABSKE SILE V KUWAITU - Pomočnik generalnega sekretarja Arabske lige je izjavil, da so arabske sile, ki bodo zamenjale britanske čete, pripravljene priti jutri v Kuwait. Sestavljene bodo iz enot ZAR, Jordanije, Sudana, Saudske Arabije in Tunizije.

JUŽNOFRANCOSKI POSESTNIKI PROTI DE GAULLU - V dvanajstih južnofrancoskih departmajih so sklenili toboviti »direktno akcijo«, če vlada do konca tega meseca ne bo upoštevala njihovih zahtev.

V teh dneh so pričeli s kopanjem temeljev za novo osmetliko na Trahi pri Skofji Loki. Tankašnji prebivalci upajo, da se gradnja ne bo vlekla v nedogled, saj bodo po predvidenem načrtu z gradnjo zaključili šele čez štiri leta.

Soloobvezni otroci zelo pogosto temeljev za novo osmetliko na Trahi pri Skofji Loki. Tankašnji prebivalci upajo, da se gradnja ne bo vlekla v nedogled, saj bodo po predvidenem načrtu z gradnjo zaključili šele čez štiri leta.

Pospešene priprave

KMETIJSKA POSESTVA ZARADI OPRAVIČLJIVIH VZROKOV ZAOSTAJAJO ZA KMETIJSKIMI ZADRUGAMI

V zadnjem času posvečajo precejšnjo skrb pripravam za sestavo novih pravilnikov o delitvi osebnega dohodka v gospodarskih organizacijah. Zato smo se namenili pisati tudi o tem, kako je s temi pripravami v kmetijskih zadrugah in v kmetijskih gospodarstvih. Prav na kratko lahko rečemo, da so posebno kmetijska gospodarstva pri pripravi takorekoč na samem začetku, saj vsa še niso uspela dokončno izoblikovati in utrditi ekonomskih enot. Medtem so kmetijske zadruge korak pred njimi.

Tako imajo dokončno izoblikovane ekonomske enote in dobro izdelane proizvodne finančne plane po ekonomskih enotah skoraj vseh gorenjskih kmetijskih zadrugah. Posebno pa prednjačijo zadruge Gorenja vas, Cerklje, Radovljica in Jesenice, ki so si s temi pripravami zagotovile pogoje za izdelavo novih pravilnikov o delitvi dohodkov. Člani upravnih organov in sindikalnih organizacij so dobro seznanjeni z novimi predpisi, saj so o tem veliko razpravljali na svojih sestankih, močno pa primanjkuje ustreznega administrativnega kadra, ki bi pripravil tehnično izpeljal.

Se bolj pereče je pomanjkanje tega kadra pri kmetijskih gospodarstvih. Večina teh gospodarstev je izven večjih naselij in so zato le z veliko težavo dobila najnujnejši kader za vodenje knjigovodstva. Kmetijska posestva so v izgradnji in dobivajo sredstva predvsem za gospodarske investicije, za potrebe družbenega standarda pa so sredstva predvsem zelo skromna. Posledica so seveda največkrat slabe stanovanjske in druge razmere, zato bo v prihodnje temu zastoj vsekakor treba posvetiti več pozornosti in seveda nameniti potrebne vsote denarja. Ker torej kmetijska go-

sposdarstva nimajo dovolj močnih knjigovodstev, pri uvajanju ekonomskih enot nastajajo velike težave. Nekatera gospodarstva nimajo urejene knjigovodske evidence in zato premalo tekočih ekonomskih podatkov, na katere bi se bilo mogoče opreti pri izdelavi proizvodno-finančnih programov in pri organiziranju ekonomskih enot. Zato so te enote do sedaj v glavnem določene le okvirno.

Kmetijskim zadrugam je pri organiziranju ekonomskih enot in pri pripravi na nove pravilnike pomagala predvsem Okrajna zadruga zveza, pri kateri je bila v ta namen ustanovljena posebna komisija. Voditelji sindikalnih organizacij po kmetijskih zadrugah so imeli pred nekaj meseci tri-dnevni seminar v Poljčah, kjer so se seznanjali s to problematiko. Pred kratkim ustanovljena kmetijska zbornica pa nudi pomoč predvsem kmetijskim gospodarstvom. Pri Zbornici za kmetištvo in gozdarstvo je bila namreč ustanovljena podobna komisija kot pri zadrugi zvezi za pomoč kmetijskim gospodarstvom. Pomagala in svetovala bo pri izdelavi analize gospodarskega stanja mej in smeri proizvodnje in posameznih ekonomskih enotah,

pri njihovi uveljavitvi, pri dodelitvi osnovnih in obratnih sredstev in ureditvi finančnih pravnih odnosov med enotami in posameznih enot do kmetijskega gospodarstva.

Ker se bo omenjena pomoč v zadnjih mesecih letošnjega leta še povečala, bodo tudi vse kmetijske zadruge in vsa kmetijska gospodarstva do konca leta po vsej verjetnosti lahko sprejela nove pravilnike o delitvi dohodka. S tem pa, ko bo ožji del kolektivna pojmovan kot celota s skupnimi interesi, se bo prav gotovo povečal tudi efekt dela in vzporedno finančni efekt. To pa bo vsekakor precej pripomoglo, da o kmetijski proizvodnji ne bomo več dolgo govorili kot o manj donosni panogi našega gospodarstva.

Blejski taborniki so dobili svoj prapor

Taborniška družina »Jezerski biseri« je bila na Bledu ustanovljena že pred tremi leti. Vendar je prišla pod poštrenvalnim vodstvom mladine Stanka Piberja uspešno delovati šele letos. V začetku julija so mladi taborniki taborniki na otoku Lošinju, nato pa so imeli ves čas redne sestanke, na katerih so se med drugim pripravljali na veliko slavlje v počastitev 20-letnice revolucije. Z denarno pomočjo blejskih podjetij so kupili nekaj šotorov in krojev za svoje člane, krajevni odbor SZDL pa jim je kupil prapor.

V soboto, 2. septembra, so prišli na Bled taborniki iz Ljubljane, Kranja, Sevnice, Nove Gorice in Zirovnice. Pomerili so se v postavljanju šotorov in raznih drugih taborniških veščinah, zvečer pa so ob tabornem ognju na Srazu izvedli kratak kulturni program.

Naslednjega dne, v nedeljo dopoldne, se je pred tribuno pri Parku hotelu zbralo precej ljudi, da prisostvujejo odkritju prapora. Pred tribuno so prikorakali taborniki v svojih novih krojih, za njimi pa gostje in uniformirani mladi gasilci. Zaman pa so čakali godbenike iz Gorji, ki so sodelovanje objubili, pa jih ob napovedani uri ni bilo, pa tudi sporočili niso, da se slavlja ne bodo udeležili. Veliko je bilo tudi razočaranja tabornikov, ko so zvedeli, da tudi ml. zastopnika SZDL, ki bi moral razviti in izročiti prapor. Novi prapor je nato izročil Blejsčanom zastopnik Oblo Radovljica, tov. Hudovernik.

Zastopnik Okrajne zveze tabornikov je nato razglasil rezultate tekmovanja ter zmagovalcem izročil pokal in diplome.

GLAS BRALCEV

ZMEKANI VOZNI LISTKI

Pretekli teden sem se vozil z avtobusom iz Kranja v Skofjo Loko in bil priča dogodku, ki mi ni bil prav nič všeč. Zato sem se odločil, da ga napišem, seveda z upanjem, da bo to vsaj majhen opomin tistim, ki ne znajo biti vljudni.

Na avtobus, ki odpelje iz Kranja proti Skofji Loki ob pol osmih zvečer, je na eni izmed postaj ustopil kontrolor. Pregledoval je vozne karte in tako prišel tudi do dveh mladih fantov. Če sem prav sklepal iz njunega razgovora, sta se peljala nekam v Poljansko dolino. Eden je nosil obleko logarja. Kontrolor je je poprosil za karte, eden

izmed fantov pa je privlekel iz žepa pest kart in rekel: »Tukajle so, če želite najine karte!«

»Zberite prave, prosim!« je prosil kontrolor.

Pa je takoj dobil odgovor: »Mejduš, da jih ne bom, imate jih celo, če je treba, od žičnice, saj sova se danes že tudi po njej vozilate!«

Kljub takemu nesramnemu vedenju, je ostal kontrolor vsekakor vljuden in zaradi tega res zaslužni vsa pohvala.

Blago Lubič, Skofja Loka

Kranjčanki, ki je želela odgovor zaradi cene sliv, naj povemo, da bi ji zares radi ustregli, če bi nam povedala svoje ime.

Zborovanje jeseniških pedagoških delavcev

Preteklo soboto dopoldne je bilo na Jesenicah zborovanje prosvetnih delavcev jeseniške občine. Zborovanju, ki se ga je udeležilo blizu 200 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev, je prisostvoval med drugimi tudi predsednik jeseniške občine, Franc Treven, ki je v uvodnem govoru poudaril pomembnost vzgojnega dela.

Za tovaršem Trevenom je govoril France Zvan, zastopnik zavoda za Prosvetno pedagoško službo na Jesenicah. Omenil je naloge, ki soje v tem obdobju pred vzgojnimi institucijami in je obenem opozoril tudi na nekatere probleme, kakršni so se pojavili v preteklem letu. Poudaril je tudi nujnost po novih vzgojnih pripomočkih, kot so na primer vizualna učila.

Predsednik Sveta za šolstvo, Andrej Caserman pa je nanizal še nekatere pereče probleme, med drugimi pomanjkanje učnega osebja. V Kranjski gori, na

Koroški Bili in v Zirovnici ne bodo mogli poučevati v tem letu nekaterih predmetov zaradi pomanjkanja učnih možnosti. Tovariš Caserman, je dejal, da bo nujno v prihodnje povečati obstoječe zmogljivosti z novogradnjami in s povečanjem nekaterih objektov. Ob koncu se je zahvalil vsem prisotnim za njihov trud, zlasti pa učiteljicam Kandučevi in Jegličevi za njuno dolgoletno in uspešno delo na žirovniški šoli. Zborovanju je sledil izlet na Planino pod Celico. Tu so se udeleženci pogovarjali o obravnavanih mnenjih in v tovaršnem popoldnevu pričeli letošnje šolsko leto. Z

PRED PRIČETKOM ŠOLSKEGA LETA

Sindikat železarskega izobraževalnega centra in sindikat jeseniških prosvetnih delavcev sta pred pričetkom šolskega leta organizirala za svoje člane prijetno izlet. Vzgojitelji mladih metalurških delavcev in tehnikov so se podali na Srednji vrh nad Martuljkom, osnovnošolski in gimnazijski vzgojitelji pa na dvo-dnevno krožno potovanje po Štajerski.

PRIJETNO S KORISTNIM

V teh dneh je DPD Svoboda Primorske gostovala s peštrim kulturnim programom v Blagovici. Program je obsegal dva dela, prvi se je nanašal na 20-letnico vstaje, v drugem pa je nastopila folklorna skupina, novo ustanovljeni instrumentalni kvintet, ženski in moški pevski zbor. Moški zbor je tokrat nastopil prvič. Nastop je društvo združilo z izletom v Kamniško Bistrico in v arboretum pri Volčjem potoku.

Ocenili so dosedanja prizadevanja

Preteklo soboto je imelo DPD Svoboda Javornik - Koroška Bela letni občni zbor. To društvo je prvo v okraju, ki je na obnem zboru v tej sezoni ocenilo lamskolnetno delo in si zahtevalo smernice za prihodnje delovno obdobje. Društvo vključuje blizu 600 članov, od katerih je 280 aktivnih. Vsi ti delajo v 7 oddelkih. Kljub temu, da društvo nima lastnih prostorov, je eno najbolj delavnih na Gorenjskem, saj sta pevski zbor in godba na pihala sodelovala na vseh praznovah in akademijah v domačem kraju, pa tudi na centralni proslavi 20-letnice vstaje na Poljanah nad Jesenicami. Pevski zbor pa je sodeloval tudi na centralni proslavi v Ljub-

ljani. Društvo vzorno skrbi, skupno s šolo, za vzgojo pevskega naraščaja v mladinskem pevskem zboru in tamburaškem orkestru. Društvo si že več let prizadeva, da bi dobilo svoj dom. V zadnjem letu je od teh prizadevanj že toliko napredovalo, da so potrjeni načrti, določena lokacija; zagotovljen je tudi del finančnih sredstev. Težave pa imajo z zemljiščem, vendar upajo, da bodo tudi to rešili. Računajo, da bodo lahko kmalu pričeli z gradnjo. Društvo ima tesne stike s Svobodo Trbovlje II., s katero izmenjujejo razna gostovanja. Občnemu zboru so prisostvovali tudi zastopniki družbenih organizacij in predsednik jeseniške občine.

Prijetno čtivo

Kulturni, prosvetni in zgodovinski zavod »Borec« je v maju in juniju izdal dve številki mladinske revije »KURIRČEK«.

Mladinska revija »Kurirček« si je po prvih dveh številkah pridobila velik krog bralcev in prijateljev. S svojo vsebino iz težkih, slavnih dni naše ljudske revolucije, z dogodki iz današnjih bojev, z zatiranih ljudstev v svetu in s svojo pestrostjo je navdušila otroke, starše in vzgojitelje. Pri naša jim prijetno čtivo za dom in šolo. Čeprav je namenjena otrokom od osmega do najstarejšega leta, marsikdo starejši segel po njej. Številne pohvale dokazujejo, da je revija opravičila namen in pričakovanja izdajatelja.

V drugi polovici septembra bo izšla nova številka revije »Kurirček«. To bo prva številka novega letnika, ki bo obsegal deset števil. Novi letnik bo bralce razveselil z dvobarvnim tiskom in povečanim obsegom, s primernimi nagradami za reševanje križank, rebusov, slikovnih ugank in drugih zanimivosti. V reviji »Kurirček« bo vsakdo našel kaj zanimivega.

Cena revije bo še naprej 60 dinarjev za izvod, celotna naročnina je 600 din. Poverjeniki pa imajo za skupinska naročila 10 odstotkov popusta.

Sole, pionirske organizacije, delovni kolektivi in posamezniki! Mladinska revija »Kurirček« je primerno darilo za vsakega otroka. Zato poskrbite, da bodo vsi otroci imeli naročeno svojo revijo »Kurirček«, ki jih bo vsak mesec razveselila z novo številko. Če hoče imeti celoten letnik revije, jo naročite čimprej na naslov: Uredništvo in uprava revije »Kurirček«, Ljubljana, Trg revolucije 1 - ali po telefonu na številko 22-736.

Nov leksikon - Zagrebško založniško podjetje »Informator« je v teh dneh založilo prvi jugoslovanski leksikon, ki obravnava gospodarska vprašanja. Leksikon vsebuje več kot 10 tisoč pojmov.

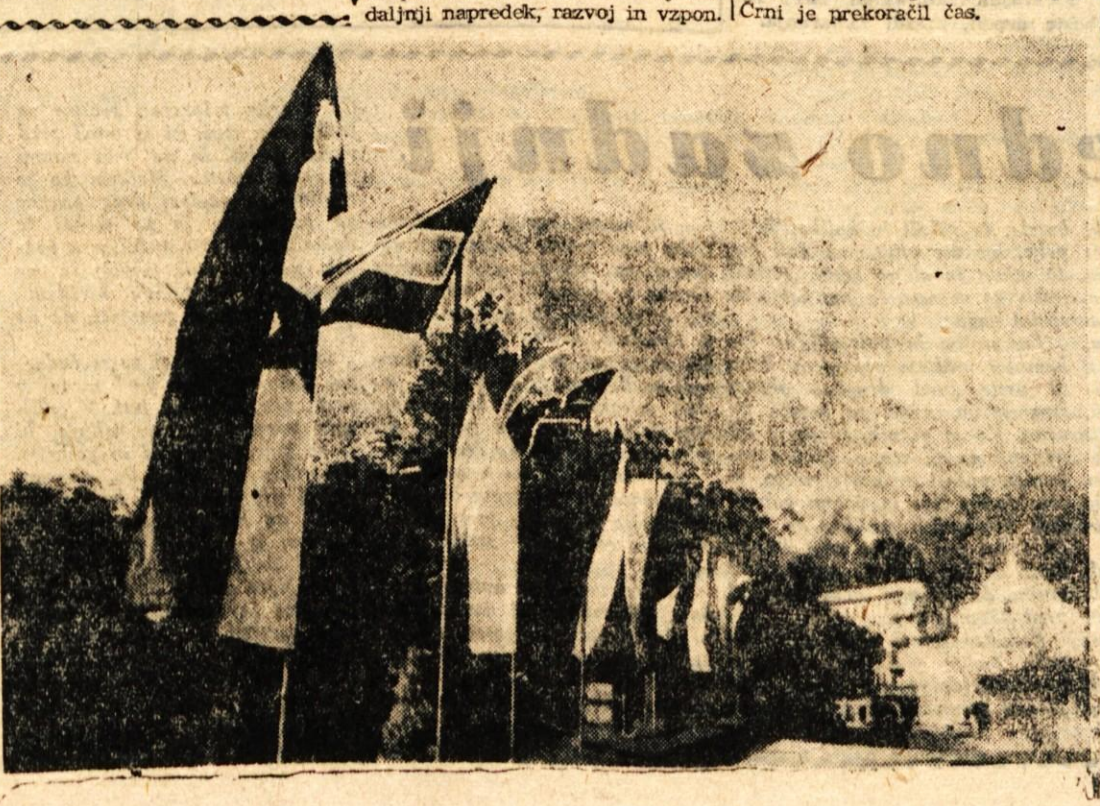
Komik v nekomični situaciji - Kakor poročajo, so znanega ameriškega komika Jimmyja Duranta medtem, ko je gledal televizijski spored, okradli tatovi. Cena ukradenih predmetov ni ravno majhna, okrog 20 tisoč dolarjev znaša.

Dokumenti z avtomobilske ceste - V »Centru za Izenarnadno vzgojo« v Beogradu, so v dnevi konference odprli razstavo fotografij o delu mladine na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti«.

Sodelovanje na kulturnem področju - Sekretar za prosveto in kulturo in prosveto ZIS, Krsto Crvenkovski, je pred dnevi sprejel ministra za prosveto Bolivije, Joseja Selama Velarda. Na razgovoru so razpravljali o sodelovanju obeh dežel na kulturnem področju.

Novi filmi podjetja »Zebra film« iz Rima - Pravkar snema omenjeno filmsko podjetje v Bačkem gradištu film »Stepa«. En izmed prvih vlog v filmu bo oblikovala Marina Vlady. Ta je bila prav v teh dneh v Bačkem gradištu na snemanju.

Film o Meštroviču - V Splitu so končali pravkar dokumentarni film o velikem jugoslovanskem kiparju Meštroviču.

Mednarodni jubilejni šahovski veleturnir „Bled 61“

Razgiban ples figur

PRVO KOLO NEPOPOLNO, V DRUGEM PA FISCHER - TALJ 1:0 - PRISRČEN SPREJEM NOVEGA MLADINSKEGA PRVAKA BRUNA PARME - NESREČNI UDOVČIČ - ZA TURNIR ŽE V ZAČETKU VELIKO ZANIMANJE

Ceprav sta glavna sodnika veleturnirja dr. ing. Milana Vidmarja, še bolj pa gledalce, že v prvem kolu neprijetno presenetila z miroljubno delitvijo točke Germek in Bertok kar v 17. potezi, pri polni šahovnici, je bilo kljub temu na ostalih šahovnicah precej vroče. Takšna ugotovitev velja tako za prvo kot tudi za drugo kolo, v katerem je poskrbel za presenečenje, če sploh lahko zapišemo, da je to presenečenje, mladi velemojster Bobby Fischer, ki je z odlično igro - žrivoval je damo in kasneje zanj dobil dve trdnjavi in tri kmete! - »ukrotil« donedavnega svetovnega šahovskega šampiona Mihajla Talja.

Sovjetski velemojster je naredil napako že v šestem potezi (!). Fischer je to spretno izkoristil in Talja že v 12. potezi pripeljal v velike težave, medtem ko se je nekdanji svetovni prvak že v 18. potezi znašel v brezupnem položaju. Številni gledalci so razumljivo v ponedeljek popoldne prav zaradi tega spremljali to srečanje z največjim zanimanjem. Videlo pa se je, da se je Talj težko odločil za podpis k porazu na formulirju in zavlekel ta najtežji trenutek za vsakega šahista vse do 47. poteza, čeprav je bil konec jassen že vsaj 10 ali 15 potez prej. In ko je le demonstrator obesil na veliko šahovnico napis Fischer - Talj 1:0, je odjeknil v festivalski dvorani navdušen aplavz mlademu Bobbyju.

BRUNO PARMA MEDNARODNI MOJSTER

Se z večjim navdušenjem pa so gledalci in udeleženci turnirja v ponedeljek popoldne pozdravili novega mladinskega svetovnega šahovskega prvaka Bruna Parmo, ko se je le-ta pojavil v veliki dvorani. Novega prvaka, ki je s tem osvojil tudi naslov mednarodnega mojstra, so toplo sprejeli že pred vhom v dvorano blejski pionirji, v dvorani pa je ta prijetna dolžnost pripadla imenu Šahovske zveze Slovenije, Jugoslovanske šahovske zveze ter vseh jugoslovanskih šahistov najstarejšemu jugoslovanskemu udeležencu blejskega turnirja in sedanjemu državnemu prvaku dr. Petru Trifunoviću, ki je dejal: »Vsi se veselimo tvojega uspeha. Bruno, ti si Slovenec, toda iz srca ti čestitamo vsi Srbi, Hrvati, Bosanci, Makedonci in Črnogorci. Tvoj talent je potrjen in prepričan sem, da bo naša socialistična skupnost storila vse za tvoj nadaljnji napredek, razvoj in vzpon.«

Dovolil, da ti v priznanje izročim ta darila.« - Potem ga je prisrčno objel in poljubil, vsi prisotni pa so ga še enkrat nagradili za njegov uspeh z navdušenim ploskanjem. - Škoda je le, da najmlajši udeleženeč blejskega turnirja v svoji igri z velemojstvom Petrosjanom ni imel več sreče. Čeprav je vse kazalo, da bo zdržal proti velikemu »tigru«, je Parma v časovni stiski vzel spretno nastavljenega nasprotnikovega kmeta in se zaradi tega znašel pred matom ali pa izgubo figure.

GLIGORIČ - FISCHER (Kraljeva indijka)

Partija iz I. kola blejskega mednarodnega veleturnirja

1. de. Sf6, 2. c4, g6, 3. Sc3, Lg7, 4. e4, d5, 5. Sf3, 0-0, 6. Le2, e5, 7. 0-0, Sc6, 8. d5, Se7, 9. Se1, Sd7, 10. Sd3, f5, 11. ef, S:f5, 12. f3, Sf6, 13. Sf2, Sd4, 14. Sfe4, Sh5, 15. Lg5, Dd7, 16. g3, h6, 17. Le3, c5, 18. L:d4, ed, 19. Sb5, a6, 20. Sb : d6, d3, 21. D : d3, Ld4+, 22. Kg2, S : g3, 23. S:c8, S:c8, S:f1, 24. Sb6, Dc7, 25. T:f1, D:b6, 26. b4, D:b4, 27. Tbl, Da5, 28. S:c5, D:c5, 29. D:g6+, Lg7, 30. T:b7, Dd4, 31. Ld3, Tf4, 32. Dc6+, Kh8, 33. Dg6 remi.

DARGA - UDOVČIČ (Kraljeva indijka)

Partija iz I. kola blejskega mednarodnega veleturnirja

1. d4, Sf6, 2. c4, d6, 3. Sc3, Sbd7, 4. Sf3, g6, 5. e4, e5, 6. Le2, Lg7, 7. 0-0, 0-0, 8. Tel, c6, 9. Lf1, a5, 10. Tbl, Te8, 11. d5, Sc5, 12. b3, ed, 13. cd, Ld7, 14. Sd2, Dc7, 15. a4, Tf8, 16. Sc4, Se8, 17. Le3, f5, 18. ef, gf, 19. Tel, Sf6, 20. Sd6, D:d6, 21. Sb5, L:b5, 22. Lcd, Dd8, 23. L:b5, e4, 24. f3, Kh8, 25. fe, S:e4, 26. T:e4, fe, 27. L:f3, D:f3, 28. d5, Td8, 29. d7, Df4, 30. Tc4, Dc3+, 31. Kh1, Lf6, 32. g3, Kg7, 33. Dg4+. Črni je prekoratil čas.

ZA UDOVČIČA 2X0

Vsektor je doslej najbolj nesrečno startal zagrebški mednarodni mojster Mijo Udovčič. V prvem kolu proti Dargi in v drugem proti Bisguierju so skoraj vsi, sam pa še najbolj, pričakovali popoln uspeh. Vse pa se je obakrat v časovni stiski zasukalo za 180 stopinj. Prvič je Udovčič prekoratil čas, drugič pa v časovni stiski spregledal skoraj vse, kar je še ostalo na šahovnici! S tem pa se je »odrekel« tudi 10.000 dinarjem, saj prireditelj nagradi vsakega igralca, ki osvoji celo točko s 5.000 dinarji. In ko je že beseda o denarju - nagradah - naj zapišemo še to. Prva nagrada na mednarodnem jubilejnim šahovskem veleturnirju Bled 61 je 1000 dolarjev in 500.000 dinarjev, druga 800 dolarjev in 400.000 din, tretja 600 dolarjev in 300.000 din, četrta 450 dolarjev in 200.000 din, peta 350 dolarjev in 130.000 din, šesta 250 dolarjev in 100.000 din, sedma 200 dolarjev in 90.000 din, osma 150 dolarjev in 80.000 din, deveta 100 dolarjev in 70.000 din in deseta 100 dolarjev ter 60.000 din.

B. Fajon

V ponedeljek je bilo največje zanimanje za njun dvoboj

Rezultati jubilejnega šahovskega veleturnirja

I. kolo: Gilgorič - Fischer remi, Donner - Petrosjan remi, Parma - Keres odloženo, Darga - Udovčič 1:0, Bisguier - dr. Trifunović remi, Germek - Bertok remi, Pachman - Matanović odloženo, Portisch - Geller 0:1, Najdorf - Olafsson odloženo, Ivkov - Talj prekinjeno v slabšem položaju za belega.

II. kolo: Fischer - Talj 1:0, Olafsson - Ivkov remi, Geller - Najdorf remi, Matanović - Portisch remi, Bertok - Pachman prekinjeno, dr. Trifunović - Germek 1:0, Udovčič - Bisguier 0:1, Keres - Darga remi, Petrosjan - Parma 1:0, Gilgorič - Donner remi.

Po II. kolu imajo po eno in pol točko Darga, Bisguier, Geller, dr. Trifunović, Petrosjan in Fischer.

V večeršnjem tretjem kolu so se srečali: Donner - Fischer, Parma - Gilgorič, Darga - Petrosjan, Bisguier - Keres, Germek - Udovčič, Pachman - dr. Trifunović, Portisch - Bertok, Najdorf - Matanović, Ivkov - Geller in Talj - Olafsson. - Danes bodo igrali prekinjene in odložene partije, jutri pa je prost dan. V četrtem kolu, v petek 8. septembra, bodo igrali naslednji pari: Fischer - Olafsson, Geller - Talj, Matanović - Ivkov, Bertok - Najdorf, dr. Trifunović - Portisch, Udovčič - Pachman, Keres - Germek, Petrosjan - Bisguier, Gilgorič - Darga in Donner - Parma.

Igralni čas je od 16. do 21. ure.

TRETJE KOLO: PORTISCH - BERTOK - remi

BLAD, 5. septembra - Danes je zanimanje za Blejski šahovski turnir precejšnje. Udeležuje se ga veliko gledalcev, ki se predvsem zanimajo za zanimiv potek srečanja med Pachmanom in dr. Trifunovićem ter Donnerjem in Fischerjem. Naš velemojster in mladi Bobby sta oba žrtvovala in si s tem ustvarila zelo ugodne pozicije in za oba skoraj lahko napovemo popoln uspeh.

Precej boljši položaj si je danes ustvaril že tudi nedavni svetovni prvak Talj proti islandskemu velemojstru Olafssonu.

Doslej je bila dokončana le partija med Bertokom in Portischem, ki sta že po približno dveh urah in komaj 15 potezah razdelila točko.

V ostalih srečanjih so v času, ko poročamo (19. ura), položaji na šahovnicah dokaj nejasni ali pa tako zapleteni, da še ni moč predvideti končnega rezultata ali vsaj približno oceniti, kdo stoji boljše beli ali črni.

R. F.

Blejske sličice

Bobby ni več kavboj. Številni ljubitelji šaha so sicer pričakovali mladega in skoraj najvišjega osemnajstletnega Bobbyja Fischerja tudi tokrat v njegovih, pred časom, značilnih kavbojkih. Toda vsi so se ušli. Na Bledu celo krožijo govorice, da ima Bobby tokrat s seboj kar sedemdeset elegantnih oblek. Kolikšna sprememba od njegovega zadnjega bivanja na Bledu (na turnirju kandidatov za svetovnega prvaka). In še nekaj. Ko je moral Bobby prvič na Bled, so mu morali preneka-terji pomagati z denarjem, sedaj pa ima Bobby sam na hranilni knjižici vloženo 25.000 dolarjev.

Škoda je tako lepe dvorane. Dr. ing. Milan Vidmar, glavni sodnik na turnirju, je bil slabo razpoložen, ko je moral sprejeti remi med Bertokom in Germekom že v 17. potezi. »Kdo pa bo gledal takšen šah? Mar ni škoda tako lepe in velike dvorane, če bo prazna, brez gledalcev, ki prav gotovo niso željni takšnih odločitev v partijah.«

Blejski pionir namesto Parme. Slavnostni otvoritvi, ki je bila v soboto zvečer, še niso prisostvovali vsi udeleženci turnirja. Manjkali so še Bisguier, Olafsson, Matanović in Parma. Medtem ko je namesto Matanovića zbežala njegova soproga, je za Parma potegnil listek s številko 3 eden izmed blejskih pionirjev.

MALI OGLASI

PRODAM

2 kolesi, dirkalno in navadno, odlično ohranjeni, prodam. Klisarna, Gorenjski tisk, Kranj 3467

Ugodno prodam dobro ohranjen kuhinjski kot — mizo, 2 stola in zaboj za premog. Naslov v oglašnem oddelku 3521

Ugodno prodam šivilski šivalni stroj, dobro ohranjen. Naslov v oglašnem oddelku 3531

Prodajam staro gašeno apno. Na Skali 4, Kranj 3532

Prodajam kompletno otroško poselje. Naslov v oglašnem oddelku 3533

Prodajam motorno kolo DKV 350 ccm, dobro ohranjeno. Ogled vsak dan na Polici 14, Naklo. Ivan Durič 3534

Prodajam kuhinjsko mizo. Naslov v oglašnem oddelku 3535

Prodajam motor Vespo 150 ccm, dobro ohranjen. Naslov v oglašnem oddelku 3536

Prodajam stopnice. Pot na Jostu 26, Kranj 3537

Prodajam ali zamenjam osebni avto Steuer v voznem stanju. V račun vžamem tudi moped. Visoko 60 3538

Prodajam violino. Naslov v oglašnem oddelku 3539

DKW 250 ccm, letnik 1955 s priložili ali brez, prodam po ugodni ceni. Senčur 280 3540

Prodajam dobro ohranjen Fiat 600. Naslov v oglašnem oddelku 3541

Prodajam ročni pletilni stroj znamke Irena. Naslov v oglašnem oddelku 3542

Prodajam dvojne oken, notranja polna, velikost 90/119. Sajovic Miha, Valjavčeva 6, Kranj 3515

KUPIM

Kupim zazidljivo parcelo v bližini Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 3543

OSTALO

Vsa tapetna dela Vam hitro, lepo in moderno izdela tapetnik Jože Lakner, Stražišče 3212

RAZPRODAJA! Valilnica v Naklem razprodaja zaradi preobremenjenosti vzrejališča, po zelo znižani ceni, plemenske piške vsak dan v vzrejališču na Pivki 10, KZ Naklo 3527

Nisem plačnik za moje moža Ivana Soletti. Zena Greti Soletti 3544

Dne 3. septembra sem ob 21. uri izgubil aktovko s fotoaparatom na cesti Sk. Loka — Kranj, na odseku med Sv. Duhom in Sr. Bitnjem. Prosim poštenega najditelja, naj jo proti nagradi vrne na naslov v oglašnem oddelku 3545

V najem bi dala delavnico za čevljarstvo ali kako drugo obrt. Cena in pogoji po dogovoru. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »NP-45« 3564

Zamenjam suho, zračno, veliko dvosobno stanovanje s pritliklami v zgradbi Narodne banke v Radovljici, Gorenjska cesta 16, za enako v Kranju. Ogled stanovanja je možen vsak dan dopoldne. Palavestrič 3547

DPD Svoboda Primsko prireja ob začetku sezone plesni tečaj, ki bo vsak četrtek ob 19. uri v veliki dvorani Zadržnega doma. Tečaj bo trajal 12 večerov z venčkom. Začetek tečaja 14. septembra ob 19. uri. Vljudno vabljeni 3548

Po službi grem pomagati v kmetijstvo ali drugam za hrano in stanovanje. Pavla Kokal, Kidričeva 7, Kranj 3549

Iščemo pridno in samostojno natakarico. Nastop službe s 15. septembrom. Naslov v oglašnem oddelku 3550

V nedeljo, 3. septembra, sem izgubil od Podbrezje do Bleda denar od motorja. Prosim vrniti proti nagradi na ime Jože Keršič, tovarna »Sava«, Kranj

Garažo na Primskem, v bližini Senčurske ceste, dam v najem. Naslov v oglašnem oddelku 3551

KINO

Jesenice »RADIO«: 7. in 8. septembra francoski film MAIGRE POSTAVLJA PAST

Jesenice »PLAVŽ«: 7. in 8. septembra amer. barvni film LJUBEZEN EDDY DUCHINA

Žirovnica: 6. septembra italijanski francoski film ZDRAVNIK IN MAZAC

Dovje: 7. septembra italijanski francoski film ZDRAVNIK IN MAZAC

Kropa: 7. septembra italijanski film KARIBIJNE NOCI ob 20. uri

Radovljica: 6. septembra italijanski film VOLARE ob 18. in 20. uri; 7. septembra ameriški glasbeni film GIGI ob 20. uri

Duplica: 5. in 6. septembra angleški barvni film UREŽI NJENO IME S PONOSOM ob 18. uri; dne 5. in 6. septembra pa ob 20. uri

Kranj »CENTER«: 6. septembra italijanski glasbeni film POTUJEMO V SAN REMO ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri; 7. in 8. septembra ameriški barvni film NEKATERI SO PRITEKLI ob 16., 18. in 20. uri ter matineja istega filma ob 10. uri

Kranj »STORŽIC«: 6. septembra zapadno nemški film DANES SE ZENI MOJ MOŽ ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri; 7. septembra ameriški film DVANAJST JEZNIH MOŽ ob 16., 18. in 20. uri ter matineja istega filma ob 10. uri; 8. septembra angleški film POPLAVE STRAHU ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri

Letni kino »PARTIZAN«: 6. in 7. septembra angleški film POPLAVE STRAHU ob 19.30 uri; 8. septembra italijanski glasbeni film POTUJEMO V SAN REMO ob 19.30 uri

Stražišče »SVOBODA«: 6. septembra ameriški film DVANAJST JEZNIH MOŽ ob 18. in 20. uri

Z obiska v »Kranjskih opekarnah«

Zaloge opeke naraščajo

700 TISOČ KOSOV OPEKE ČAKA NA KUPCE

Prav gotovo sodi med najpomembnejši gradbeni material — opeka. Nekaj let nazaj in še vse do letošnjega maja, je bilo na Gorenjskem zaradi številnih gradenj, po opeki precejšnje povpraševanje. Gorenjske opekarnice niso uspeli izdelati toliko opeke, kot so jo gradbeni podjetja potrebovala. Privlatniki sploh niso prišli na vrsto. Pomagali so si na ta ali oni način. Nekateri so jo izdelovali kar sami doma. — Precejšnjo vrzel s tovrstnim gradbenim materialom je zapopolnilo splošno gradbeno podjetje »Projekti« iz Kranja, ki je začelo lani izdelovati žilindrično opeko in je zato nabavilo dva posebna stro-

ja. Pomanjkanje opeke je bilo poredko vse do letošnjega maja. Sedaj pa se je stvar obrnila.

Kako je v resnici, smo se pozanimali v podjetju »Kranjske opekarnice«. Tu so nam postregli z zanimivimi podatki o tem gradbenem materialu.

Letošnji načrt »Kranjskih opekarnic« je predvideval 14 milijonov kosov razne opeke, vendar, kot je trenutna situacija pokazala, bodo izdelali v dveh obratih, in sicer na Bobovku in v Česnjeku, okoli 12 milijonov kosov opeke. Potrebe Gorenjske v zadnjih letih pa so pokazale, da bi vsako leto v kranjskem okraju potrebovali okoli 20 milijonov kosov ope-

ke. Največji odjemalci »Kranjskih opekarnic« so Kranjsko gradbeno podjetje, potem »Tehnik« iz Skofje Loke, »Projekt« iz Kranja, »Gorenje« iz Radovljice, »Sava« z Jesenic in »Gradiš« z Jesenic. Nekaj opeke so prodali tudi drugim gradbenim podjetjem izven okraja, in sicer »Pionirju« v Novem mestu in še nekaterim ljubljanskim gradbenim podjetjem.

Zaradi nekaterih gospodarskih ukrepov, ki so zavirali gradbeno dejavnost, so v zadnjih treh mesecih začele zaloge opeke v »Kranjskih opekarnah« iz dneva v dan naraščati. Trenutno imajo na zalogi okoli 700.000 kosov opeke. Sedaj izdelujejo samo polno opeko, ker je proizvodnja te opeke nekoliko počasnejša.

V »Kranjskih opekarnah« razmišljajo, kako bi oddali odvisne zaloge opeke. Povedali so nam, da so se že pozanimali pri nekaterih gradbenih podjetjih izven kranjskega okraja, kamor bodo prodali opeko. Računajo pa, da se bo stanje v oktobru bistveno izboljšalo in da bo potem tekla proizvodnja vseh vrst opeke normalno. V »Kranjskih opekarnah« tudi menijo, da so letošnje zaloge opeke povsem normalne, saj in da nimajo bojazni, da je ne bi prodali. Podobne zaloge, kot so nam povedali, se skoraj v vseh opekarnah naberejo vsakih pet do šest let. Leta 1955 so se srečali z enakim problemom.

evropskih držav zberejo k delovnemu posvetu gozdarski strokovnjaki. Letos se za sestanek izbrali Jugoslavo; pretekli teden so v Rogaschi Slatini zaključili tridnevno posvetovanje o izkoriščanju gozdov. Posvetovanja so se udeležili strokovnjaki iz Norveške, Švedske, Švice, Avstrije, Nemčije, Bolgarije in Jugoslavije. Na sestanku so proučevali nove načine eksploatacije gozdov, razvoj tovrstne mehanizacije in napredek v gozdarstvu sploh.

Jugoslavanski razstavljalci na sejmu v Damasku. Na osmem mednarodnem sejmu v Damasku, ki so ga odprli 25. avgusta, sodeluje med razstavljalci iz 20 držav tudi 75 jugoslavanskih podjetij, ki prikazujejo izdelke približno 230 naših proizvodnih podjetij. Naša podjetja razstavljajo v novo zgrajenem reprezentativnem jugoslavanskem paviljonu s površino 1300 kvadratnih metrov, ki ga štejejo med največje paviljone na sejmu.

GOSPODARSKE VESTI

Obisk Jugoslovancev v tujih državah. V letošnjih prvih šestih mesecih je odpotovalo v tujino nad 118.000 naših državljanov ali skoraj 40 tisoč več kot lani. Kaže, da se bo število Jugoslovancev, ki bodo letos potovali v tuje države, prvič povzpelo nad 200 tisoč. Sevedno je več posameznih potovanj kot pa kolektivnih izletov. Tako je do konca junija letos kolektivno potovalo v druge države okoli 24.500, posamezno pa skoraj 60 tisoč državljanov.

Posvet gozdarskih strokovnjakov. Vsako leto se v eni izmed

V Tiskanini napredujejo

V minulem mesecu so pričeli v predilnici tekstilne tovarne Tiskanina v Kranju s proizvodnjo česane oziroma polčesane preje. Z zanimanjem in zadovoljstvom so ta pomembni dogodek sprejeli posebno predice in pristavke izmene »B«. Predenje česanke je prijetnejše od mikanke, in to zaradi manjšega števila pretrgov in pa zaradi čistih razmer na stroju samem, ker česanka ne tvori v tolikšni meri v ozračju plavajočega sviza, kot je to običajno pri proizvodnji mikane preje. S to česano prejo predejo zaenkrat na treh strojih. Sedaj bo treba skrbeti le še za to, da bo izdelava čimprej, predenje pa čimbolj enakomerno.

Za podjetje je proizvodnja česanke pomembna tako v ekonomskem, kakor tudi v proizvodnem pogledu, saj bodo s to proizvodnjo lahko pokrili potrebo lastne tkalnice, ali pa česano prejo prodajali in za nadomestilo kupovali številke tistih prej, ki so potrebne za njihove proizvode. Zlasti pa se odpirajo s to proizvodnjo možnosti izdelovanja finejših proizvodov, ki jih bo v prihodnosti trg prav gotovo zahteval.

Naročnikom Glasa

Te dni smo po pošti razposlali položnice za pobiranje naročnine za Glas za čas od 1. maja do 31. decembra 1961, t. j. za 8. in ne samo za 4 mesece, kot smo to delali lani. Ta ukrep je bil potreben zaradi občutnega povišanja pristojbine, ki jo moramo plačati za vsako položnico. Prosimo naročnike, da to z razumevanjem upoštevajo, in pismonoše že ob prvem obisku poravnajo naročnino. Kolikor predvidevate, da boste zaradi službe ali drugih opravil ob obisku pismonoše odsotni, prosimo, da denar izročite prijatelju ali sosedu, kjer bi ga pismonoša lahko dobil. S tem se bomo izognili nepotrebnemu zavlačevanju pa tudi stroškom, ki zaradi tega nastajajo.

Uprava Glasa

DELAVNICE TEHNIŠKE TEKSTILNE SOLE V KRANJU

razpisujejo prosta mesta

2 tkalskih mojstrov

Osebni prejemki po Pravilniku. Pismene ali ustmene ponudbe sprejemamo do zasedbe razpisanih mest.

»ALMIRA« Alpska modna industrija Radovljica, sprejme

STENODAKTILOGRAFSKO I. razreda

Plača po dogovoru. Nastop službe možen takoj. Ponudbe poslati na upravo podjetja.

Če bi prišlo do požara

Dne 13. avgusta je komandant Okrajne gasilske zveze za Gorenjsko Janez Gros pregledoval gasilske centre in vodne razmere na tem območju.

Posebno slabe vodne razmere ima Dobrava — Vinigar; vodni bazen sicer obstaja, a je samo do polovice napolnjen. Hidranti v novem naselju Dobrava niso niti označeni niti nimajo minimalnega pritiska. Preizkušnja enega od hidrantov je bila ob 12. uri, toda izkazalo se je, da v njem vode ni. Vračani so povedali, da od 11. do 12. ure in od 2. do 5. ure zjutraj vode sploh ni; niti pri hidrantu niti pri odjemalcih vode.

Zelo slabe vodne razmere so tudi v Zabrznici, Smokcu in Koroški Beli. Najslabše stanje je prav gotovo na Suhi v Predostjah in Mlaki. Prav gotovo je še mnogo vasi, kjer so slabe vodne razmere in ni bazenov, toda o tem bodo spregovorili vračani na svojih sestankih.

Te ugotovitve po vsiljujejo še eno misel: s čim bi na področjih, kjer so ugotovili skromne vodne zaloge, gasili, če bi prišlo do požara? Morda bi le kazalo poskusi za ustrezne vodne razmere?

Nesreče

IZGUBIL JE OBLAST NAD VOLANOM

V nedeljo, 3. septembra ob 12.45, je na odseku I. reda Podbrezje — Posavec prišlo do nenadne prometne nesreče. Voznik osebnega avtomobila dr. F. Z. je zaradi pred seboj počasno vozečega tovornjaka nastavljal vozilo in nekaj časa počakal. Nato je hitro pritisnil na plin in v hipu izgubil oblast nad vozom. S prednjimi kolesi je zadel v obcestni smernik, nakar ga je zaneslo v skalo. Pri nesreči se je huje poškodovala voznikova žena F. Z., tako da so jo morali takoj prepeljati v jeseniško bolnišnico.

ODSTRANJEVANJE RAZBITIN

Kranjski poklicni gasilci imajo polne roke dela z odstranjevanjem razbitin, ki ostajajo na cesti kot posledica prometnih nesreč. Tako so v soboto, 2. septembra, reševali v Gobovcih, na cesti I. reda Kranj — Bled osebni avtomobil Fiat 600, št. LJ 52-97. Delo gasilske enote je zelo oteženo, saj za tako delo ni primernih tehničnih naprav. Zato se dogaja, da se razbitine avtomobilov šele po daljšem času odstranjujejo, in še to na zelo primitiven način.

V. M.

SPET POŽAR V OKREVALISČU NA JEZERSKEM

Jezersko, 1. septembra — V soboto ob 15.30 je v okrevališču na Jezerskem že drugič v zadnjih dveh letih izbruhnil požar; zadnji je bil 29. novembra 1960. Požar so pogasili člani Ljudske milice na Jezerskem in pacienti okrevališča. V obeh primerih je bila vzrok požaru krušna peč, ki ni pravilno grajena, prav tako tudi dimnik ne ustreza. Zadnji požar je bil sicer malenkosten, vendar bi se prav lahko zgodilo, da se požar ponovi, če bo peč ostala v takem stanju.

POŽAR V DUPLJAH

Zgornje Duplje, 3. septembra — Ob 18.50 je izbruhnil požar na gospodarskem poslopu Mirka Terana. Zgorela je strešna konstrukcija ter krma za živino. Do požara je prišlo zaradi neustreznosti električne napeljave; lastnik je namreč uporabljal telefonsko žico namesto električne. Škoda cenijo na približno 2 milijona dinarjev.

PRAVNI NASVETI

H. M., Jesenice
Vprašanje: Sprašujete, ali se lahko s stanovanjskimi bopli plača zavarovalnina hiše?

Odgovor: V skladu s predpisi sme upravičenec razpolagati s stanovanjskimi bopli pred pretekom izplačilnega roka samo v primerih, ki so posebej določeni. Zavarovanja hiše ni mogoče plačati z bopli. Lahko pa izkoristite stanovanjske bone za plačevanje dohodnine od stavb, za odplačevanje posojila, ki ste ga najeli za hišo, za položitev predplačila na stanovanjsko pravico in za plačilo deleža, če zidate ali popravljate hišo oziroma stanovanje s posojilom iz občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš.

Kadar uporabite bone za kakšno od naštetih plačil ga morate uporabiti za celotni znesek, na katerega se glasi, ker za razliko ne boste dobili novega bona in ne gotovine.

S. M., Naklo
Vprašanje: Delovno razmerje ste prekinili na podlagi vaše odpovedi. Vprašujete, ali imate pravico do denarnega nadomestila, ker ste bili kot delavec zaposleni v tovarni?

Odgovor: V vašem primeru delavec praviloma nima pravice do denarnega nadomestila. Do tega denarnega nadomestila pa bi bili kljub temu upravičeni, čeprav je delovno razmerje prenehalo po sporazumu, ali na podlagi vaše odpovedi, v primeru, če je do sporazuma ali odpovedi prišlo zaradi prenehanja zakonca, ali zaradi prenehanja iz zdravstvenih razlogov na podlagi izvida zdrav-

nika javne zdravstvene službe, ali pa zaradi tega, ker gospodarska organizacija ni izpolnila obveznosti iz delovnega razmerja.

R. T., Senčur

Vprašanje: Pred približno pol-drugim letom ste plačali stroške prevoza v bolnišnico, čeprav ste bili zdravstveno zavarovani. Ker ste kasneje zvedeli, da bi lahko zahtevali vrnitev stroškov prevoza od Zavoda za socialno zavarovanje, vas zanima, ali boste z za-

htevkom povračila prevoznih stroškov še uspeli?

Odgovor: Po 77. členu Zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev se lahko povračilo zahtevalo le v enem letu po njihovi zapadlosti. Kot dan zapadlosti zahtev se vzame dan, ko je zavarovana oseba plačala stroške, za katere ji gre povračilo.

S svojimi zahtevkom torej ne boste uspeli, zaradi zastaranja.

Corry Ford

Vedno zadnji

Nezgode v naši nadzvočni dobi hotelske, če pešči in koliko, če se so večje, kot si mislimo. Danes gre vse tako hitro, da je človeku 15 minut in ali se lahko posluži potrebno kar dvakrat več časa, jedilnega vagona, če ima karto za da oravi neko delo. Če želimo telefonirati iz Amerike v Evropo, dobimo zvezo kot bi trenil z očmi, toda če hočemo telefonirati prijatelju v sosednjo ulico, zmanjšujejo, vrsta za menoj pa čakamo na zvezo po več ur ali morda kar celo dopoldne. Reakcija sveta vas prenese s kraja jasna, počasi izločite cigareto, jo na kraj sveta hitreje, kot boste dobili priljago pri izhodu z letališča.

Kadarkoli kupujem vozni listek — nalemim na nekoga, ki se naletim na okene in na dolgo in široko razpravlja z blagajnikom: o tem, kje je preživel lanski dopust, kolikokrat mora premenjati vlak, koliko ima od postaje do

hotela, če pešči in koliko, če se pelje, kje vse vlak stoji dalj kot 15 minut in ali se lahko posluži jedilnega vagona, če ima karto za spalni vagon.

Jaz stojim in potrpežljivo čakam ter medtem opazujem, kako se vrste pred drugimi okenci zmanjšujejo, vrsta za menoj pa raste. Ko je potnik, ki se je bil naslonil na okence, dobil vsa potrebna jasmila, počasi izločite cigareto, jo na kraj sveta hitreje, kot boste dobili priljago pri izhodu z letališča. Sedaj sem jaz na vrsti, kupim karto in izstopim na peron, kjer zvezo, da je moj vlak odpeljal pred 25 minutami.

Podoben stvari se mi dogajajo tudi, kadar plačujem račun v banki. Nedolgo tega sem hotel plačati račun za elektriko. Čakal

sem 50 minut, ker je neka plavalnica pred menoj plačala šest računov za telefon, dva mesečna obroka za posojilo, za sebe in za tri prijatelje iz pisarne. Nato je vprašala, koliko velja telefonski razgovor med New Orleansom in Rimom, če je mogoče poslati telegram s 63 besedami v Honolulu, in če ima popust pri telegramu, ker gre za šestitko.

Ko sem prišel na vrsto — je uslužbenec zaprl okence in izobesil napis: »Prosim, prespite k drugemu okencu — sedaj je čas kosila.«

Ko se vozim z avtom, je še huje. Navadno mi zastavi pot nekdo, ki vozi s hitrostjo 25 kilometrov na uro, in to točno po sredini avtoceste, tako da ga ne morem niti obiti niti prehiteti. Če opazim pripraven prostor za parkiranje, tisti, ki je vozil pred menoj, pobiti in mi pred nosom zavzame prostor. Medtem ko se trudim, da najdem drug prostor za parkiranje, je za menoj že dolga kolona avtomobilov, a vozniki na vso moč trobijo in me nagovarjajo s takimi besedami, ki jih ne morem ponoviti, ne da bi zardel.

Opazil sem nekaj zares čudnega. Kdorkoli stoji pred menoj v vrsti, niti malo ne hiti. V jedilnem vagonu opazim nekoga, ki je že pojedel predjed in pečenko. Prepričan sem, da bo najmanj v pol ure končal in bom lahko sedel na njegovo mesto. Toda medtem je ta začel židirati je dilnik, da bi našel primerno pečenko. Nato naroči dve ali tri črne kave in se končno še lagodno namesti v stolu, odpre časopis in začne rešati križanke.

Taki in podobni tipi me presegajo, kamorkoli grem in kjer-

koli stopim v vrsto. Toda najbolj strašno je to, da zlepa ne pridem na vrsto niti tedaj, kadar je tip, ki se mu nikoli ne mudi, za menoj. Včeraj sem hotel kupiti zelo lepo srajco. Za menoj je stal tip, ki se mu ne mudi. Nankrat se znajde pred menoj in vzame prav tisto srajco, ki sem jo hotel jaz. Verjetno je pomignil prodajalki, in ji s prstom pokazal, kaj hoče — za mojim hrbtom. Ko sem se hotel z dvigalom odpeljati v peto nadstropje te veleblagovnice, se je vrget predme in deček pri dvigalu mi je pred nosom zaloputnil vrata.

Besno sem šel na ulico in poklical taksi — toda, ko sem hotel vstopiti vanj z ene strani — je tip upadel z druge in se od-peljal.

Odločil sem se, da ne bom nikjer več čakal v vrsti, ker spadam od sedaj tudi jaz v tisto vrsto ljudi, ki sem jim ne mudi.

PROFESIONALNI VOHUNI

Nadzorovanje poslovnih ljudi v Ameriki

Več kot 10 tisoč Amerikancev iz dneva v dan pri delu in na potovanju opazuje eden »velikih bratov«. Velika podjetja najemajo vse več poklicnih vohunov, privatnih detektivov in tajnih agentov. Ti agenti imajo samo eno nalogo: maskirani kot »kolegi« morajo povsod vohuniti in potem pisati poročila o uslužbenecih podjetja.

To nenavadno, vendar v praksi že precej običajno kontrolo življenja Amerikancev odkriva v skrbno dokumentiranih reportažah ugledni newyorški list »Wallstreet Journal«. Vohuni — v polepševalnem žargonu menažerjev imenovane »zamaskirani zbiratelji podatkov« — nastavijo kot uslužbenec ali delavec v podjetjih. Tam sledijo svojim kolegom na vsakem koraku. Opazujejo, če generalni zastopnik gre v kavarno, namesto, da bi iskal kupce, in s telekamekami sosednjih hiš slikajo pisarniške prostore ali delo pri vskladiščenju. »Mnoge naših strank«, je izjavil direktor neke vohunske agencije s 1700 uslužbenci, »potrebujejo usluge prav tako kot usluge kakšne zavarovalnice.«

Menažer neke druge agencije, ki oskrbuje 500 velikih podjetij z vohuni, je izjavil: »Vse kaže, da

se uporaba tajnih agentov v poklicnem življenju vse bolj širi.« Taki agenti prijavijo prodajalce, ki ukrade pol kilograma masla prav tako hitro, kot direktorja, ki prodaja konstrukcijske načrte konkurenčnemu podjetju. Posnemajo na magnetofonski trak raz-

govore o šefih, vohnjajo v privatnih pisarnih knjižnicah in poročajo o »damah«, ki jih je prokurist spoznal na službeni poti.

Po zelo točni oceni »dela« najmanj 3000 poklicnih vohunov po tovarnah, trgovinah in pisarnah Združenih držav.

Stavka carinikov

Francoski turisti, ki se v zadnjih dneh utrjujejo vračajo z dopustov v svojo domovino, doživljajo na obmejnih prehodih kaj nenavadno dobrodošlico: zveza francoskih carinikov — nezadovoljna z delovnimi pogoji — je organizirala nenavadno stavko. Pri tem carinikom ne more nihče očitati zanemarjanja dolžnosti, kajti svojo nalogo — po dogovoru s svojo zvezo — vršijo s podvojeno natančnostjo. Potne liste in carinske dokumente vsakega posameznega avtomobila prav natančno pregledajo; prtljajnike morajo potniki odpirati, izvleči iz njih kovčke in jih po nepotrebnem odnesti na carinarnico.

Tako se na nekaterih večjih obmejnih prehodih zbirajo tisoči motoriziranih Francozov in v dolgih kolonah čakajo, da pridejo na vrsto pri carinskem pregledu. Družine, ki so imele pred seboj v načrtu še dolgo pot, so morale svoje načrte menjati, ker so se carinske formalnosti zavlekle za več ur. Na meji pri Baslu je morala policijska enota urejevati promet. Kljub temu so se čakajoči avtomobilisti hudo jezili in s trobljenjem ter drugimi sredstvi protestirali proti francoskim carinikom. Prav to pa je želelo vodstvo stavke.

Istčasno so namreč v Zenevi lahko avtomobilisti brez kontrole prestopili mejo; tam so si namreč cariniki izmislili prav nasproten postopek: čeprav so bili na svojih delovnih mestih, se prav nič niso zanimali za potnike na cesti.

Cariniki upajo, da bodo tako prisilili državo, da ugodí njihovim zahtevam.

Edini način

Znani francoski pisatelj, slikar, filmski režiser in kritik Cocteau si je pred dnevi privoščil kaj nenavadnega luksusa: dal si je napraviti trajno ondulacijo. Ker se je zgodilo to na Azurni obali — ne ostane nič skrivno — so se za Cocteaujev podvig kmalu pozanimali novinarji. Hudomušni Cocteau jim je povedal, da je trajna ondulacija bila edini način, da spravi svojo »divjo glavo« v red.

Azija proizvaja največ filmov

Po neki pred kratkim objavljeni statistiki znaša število v letu 1960 po vsem svetu izdelanih filmov 2950. To pomeni, da se je število filmov v primeru z letom 1950 povečalo skoraj za tisoč. Samo v Evropi so posneli v letu 1960 več kot 900 filmov, od katerih je bilo 100 v koprodukciji. Italija je posnela največ filmov — 170; Francija 133, Velika Britanija 123, Sovjetska zveza 120, Zahodna Nemčija 106, Turčija 104, Vzhodna Nemčija 27, Avstrija 19, Jugoslavija 17, Madžarska 15, Švedska 15, Danska 14, Finska 14.

V Afriki je bila filmska produkcija majhna z izjemo ZAR, ki je posnela 50 filmov. Na vsem ameriškem kontinentu so posneli 360 filmov, medtem ko se je Azija s 1580 posnetimi filmi povzpela na vrh lestvice svetovne produkcije. V Aziji je vodilna Japonska s 310 posnetimi filmi.

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

IVAN JAN

CANKARJEVCI

V začetku decembra so se v Poljanski dolini pri Kocjanovih v Bukovščici sestali Stane Žagar, Lojze Kebe, Jože Gregorčič, Maks Krmelj ter aktivisti iz Medvod, Skofje Loke in iz obeh dolin. Tedaj je Žagar, ki se je vrnil iz Ljubljane, kjer je dobil navodila, povedal, da ima vstaja tu namen, da bi po Titovem načrtu dvignili k orožju vso Gorenjsko. Nemci so namreč pripravljali nova preseljevanja, kar je bilo poleg ostalega, treba preprečiti. Rečeno je bilo tudi, da se bo Cankarjev bataljon premestil v Poljansko dolino in tam razvil še širšo aktivnost. Pri nekaterih nemških enotah, kot so bili Luksemburžani, je bilo glede Hitlerjevih postopkov opaziti nezadovoljstvo, in čeprav je Glavno poveljstvo partizanskih enot sodilo, da je v tem času na Gorenjskem okoli 10.000 Nemcev, so cenili, da so tla za razvoj vstaje ugodna, predvsem pa, da je množičen upor potreben. Navodilo za vstajo je bilo napisano z mlekom, ki ga je Žagar takoj, ko ga je prebral, sežgal.

Se preden pa je Cankarjev bataljon zapustil Mohorja, je doživel še en spopad.

V začetku decembra je zapadel nov sneg. Ze prej so bile številne sledi, kajti bataljon ni miroval. Razen tega so cankarjevci preživeli tam dva meseca. Zato so najzanesljivejši kmetje takoj, ko je zapadel sneg, zvozili in shodili poti ter sekali drva. Tako so bile sledi čisto zmešane in Nemci bi jih težko odkrili. Ko pa je zapadel nov sneg, so pohiteli. Na Mohor je prišlo okoli 200 Nemcev. Spopad je bil neizbežen. Nekaj Nemcev (6) je padlo, ostali pa so bili poginani v beg.

Po tem spopadu se je tudi nekaj partizanskih novincev razbežalo.

Bataljon je bil že tako namenjen drugam, konkretno v Poljansko dolino. Zato se je drugi dan odpravil na pot. Tedaj je štela enota 72 moč.

9. decembra zvečer se je pričel premik. Toda — tudi ta ni minil brez praske, ki sicer ni bila huda, vendar značilna za tisti čas, kajti dokazovala je, da so bili Nemci tam okoli budni na vsakem koraku. Na polju med Selcami in Dolenjo vasjo, kjer so hoteli prečkati cesto, so naleteli na nemško patruljo. Z bataljonom je bil vol iz kropskega farovža, živa rezerva, ki je že enkrat usel nožu in je tedaj vlekla za seboj sani, natovnjene s hrano in s šotorskimi krili. Cankarjevci so usekali po nemški patruli s tremi mitraljezi. Pri tem sta bila dva »stražmojstra« zaščitna ali »schutzpolicej« ranjena. Preostali so se do jutra skrili v neki hlev, vendar so Nemci tako lahko ugibali, da se je bataljon preselil drugam.

3. NAJIMENITNEJŠA AKCIJA DOTLEJ

Pot z Mohorja je bila dolga, a zaradi snega in tovorov na hrbtih tudi hudo naporna. Na Stripnik, majhno vas, so prigazili naslednji dan, ko se je svitalo. Tu so predanili in prenočili. Ze popoldne, 11. decembra, so zvedeli, da se po dolini Luše bliža precej močna kolona Nemcev. Razumljivo je bilo, da so naglo pospravili in se umaknili v bližnji gozdiček. A Nemci so se zgubili neznano kam in dan je minil brez posebnosti. Štab se je zdaj odločil, da bodo krenili naprej. Tako so proti večeru prišli v Rovte pod cesto, ki pelje na Blegoš. Utaborili so se pri kmetu Debeljaku, pripravljeni na vse. To je bilo moč sklepati po nesezutihčevljih, ki jih tudi med spanjem niso sezuli, tudi ostala oprema in orožje sta bila pri rokah.

Noč je potekla mirno. Tako je prišel tisti 12. december. Jutro je bilo spokojno. Tudi patrulje, ki so se vrnile, niso zvedele nič posebnega. To, da so prejšnji dan videli neke nemško kolono, ni bilo nič posebnega. Da bi se vrnila proti Skofji Loki, o tem nihče izmed domačinov ni vedel nič povedati.

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

Naivnost pa taka

To se je pripetilo Rusku, amerškemu državnemu sekretarju za zunanje zadeve, ko se je vračal v Ameriko po sestanku z Adenauerjem. Reaktivce, s katerim je prišel v Pariz, je imel dva izhoda. Rusk je izstopil pri zadnjih vratih, istočasno pa je pri prednjih vratih vstopil ameriški ambasador v Parizu general Gaven, da bi ga pozdravil. Nekdo je Rusku namignil, da se ambasador nahaja v avionu, drugi pa so am-

basadorju povedali, da je Rusk že izstopil. General je hitro stopil ven, ameriški državnik pa se je prav tako hitro vrnil v avion. Tako sta se zopet zgrešila. Pravijo, da se je to ponovilo nekajkrat, dokler se nista srečala.

Neki francoski novinar, ki je videl ves komičen prizor, je menil, da je to najbolj naivna diplomatska igra v zadnjih petdesetih letih.

Tragedija v Averzi

Vest, da je topovska granata ubila osem otrok v majhnem italijanskem mestu Averzi, je razburila italijansko javnost. Otroci se namreč niso igrali z granato iz radovednosti, pač pa je bil njihov »poklic« zbiranje granat. Precej prebivalcev revnega mesteca se ukvarja z iskanjem granat in bomb, da bi dobili iz njih eksploziv in ga prodali.

Granato je našel 13-letni deček neke na polju, v prinesel domov

NESREČA OTROK

V LIGNANU

Na obali mesta Lignano, blizu prostora za taborjenje se je pripetila huda tragedija. Ko je 400 otrok nekega italijanskega otroškega doma istočasno steklo v vodo, se je na nekem globokem mestu pričelo potapljanje okoli 30 deklic. Stevilni kopalci so bili priče neverjetni paniki italijanskih vzgojiteljev. Samo odločnemu posredovanju nekaterih turistov se mnogi otroci lahko zahvalijo za rešitev. Kljub temu pa so štiri potegnili iz vode že mrtve.

na dvorišče, in jo pričel razstavljati. Okoli njega so se kmalu zbrali otroci. Nenadoma je odjeknila močna eksplozija, da so se zdrobile šipe na sosednjih hišah. Ko so pritekli ljudje, so bili priča grozljivemu prizoru. Na tlaku so ležala s krvjo obilna trupla petih dečkov, medtem ko od treh ni bilo niti sledi, ker jih je eksplozija popolnoma raztrgala. Ubila je bil tudi neka starika, ki je sedel pred vrati.

V Velenju izkopljejo vsak dan 8500 ton premoga. Rudarji velenjskega rudnika so dosegli v juliju povprečno dnevno proizvodnjo nad 8500 ton premoga. To je dosegel največji uspeh znanega rudnika lignita.

Nadaljnja merinizacija ovac v Makedoniji. V Makedoniji bodo letos merinizirali 500 tisoč domačih pasem. Na kmetijskih posestvih in združenih organizacijah bodo merinizirali vse ovce. Od leta 1948, ko so začeli z merinizacijo, so v Makedoniji merinizirali več kot 2 milijona ovac.

Hans Werner Richter

17

Legli so na trda tla in zaspali. Guehler je ležal na hrbtu in šušl kamenje, ki ga je tiskalo v križ. V obraz mu je sijala polna luna. Skalni vrhovi so logo stali v izmini svetlobi.

»Svinjarja!« je dejal Grundmann, ki je ležal nad Guehlerjem.

Guehler je zadržal. Potem je zaslišal kotaljenje kamena in spodrsjanje okovanih škornjev po skalah.

»Preplah!« je dejal nekdo, ki je močno sklonjen opazoval pečine.

»Ta je znozel.« je dejal Grundmann.

»Naprej, naglo, pripravite se. V desetih minutah morate biti vsi spodaj pri avtomobilih. Vse stvari vzemite s seboj!«

Vzeli so lopate, strojnoce in naboje ter se spustili po pobočju.

»Kakor mezig.« je dejal Beijerke.

Na cesti so našli avtomobile.

»Clovek.« je dejal Filusch Hahnmannu, »v in vaš posrani preplah!«

»Američani so se izkrcali za nami na zahodni obali.«

»Drži svoj gobec, Filusch!« je dejal Hahnmann.

Avtomobile so obrabali na ozki cesti. Podčastniki in vozniki so preklinjali.

»Naprej, naprej.« je dejal Buschmann, »pohitite!«

Motike, strojnoce in lopate so zmetali na avtomobile.

»Brez hrupa!« je vpil Buschmann.

»Sam pa kriči, kakor da je na kasarnškem dvorišču.« je dejal Guehler.

Zavili so se v ožje, se stisnili drug poleg drugega in zaspali.

Avtomobili so vozili navzdol po hribu. Pred jutrom so se spet pripeljali do obale.

»O Američanih ni ne duha ne sluha.« je dejal Beijerke.

»Nič drugega, samo mučenje ljudi.« je znova pričel Filusch. Nenadoma se je nad njimi pojavilo nekaj lovskih letal. Poskakali so z avtomobilov in

polegli v jarek zraven ceste. Lovska letala so streljala po avtomobilih.

»Clovek.« je dejal Beijerke, »tla pa lepo bljuvajo.«

Stekli so na cesto. Voznik njihovega avtomobila je visel prek odprtega okna.

»Kaj pa je s temle?« je dejal Filusch.

»Konec!« je dejal Beijerke.

Z voznikovega čela je tekel majhen curek krvi.

Sneli so ga s sedelca in ga položili v jarek. Lovska letala so se vrnila. Dostojansveno, kakor velike lastovke, so krožili nad posušenimi koruznimi polji.

»Pokazali nam bodo vso našo branjarjo!« je vzkliknil Beijerke.

Stekli so čez travnike in pustili avtomobile, kjer so obstali.

Pred njim je bežal krivonogi Buschmann.

Pritekli so do neke hiše sredi polj in se zasopli ham ustavili za zidom.

»Psi!« je dejal Buschmann.

Lovska letala so nenehno krožila nad njimi.

Beijerke je stopil v hišo in se vrnil z loncem, v katerem je bila na pol skuhana kokoš.

»Glejte,« je dejal, »pravkar sem jo kupil.«

Sli so v kuhinjo, postavili lonec spet na ognjišče in posedli okrog mize.

»Naj kar streljajo,« je dejal Beijerke.

Nad hišo so leteli težki bombniki. Zelo visoko so hiteeli proti severu. Lovska letala so letela tik nad strehami in streljala na avtomobile po cesti.

»Vse bodo posvinjali.« je dejal Filusch.

Razdelili so si kokoš. Vsakdo je vzrl svoj kos in ga obiral.

»Nekam trda je.« je dejal Guehler.

»Da.« je dejal Filusch, »trda kakor opanek.«

Na cesti je vse utihnilo.

Odšli so k avtomobilom, ki so prazni stali na sončni cesti.

Prišel je nizki in debeli Breutzmann in prevzel njihove avtomobile. Na koruznem polju so izkopali plitvo jamo in položili vanjo voznika. Potem so jo naglo zasuli s peskom.

»Naprej.« je vpil s ceste Buschmann, »pohitite!«

Pripeljali so se do obale in se ustavili v nekem gozdu.

»Američanov ni,« je dejal Filusch.

»Morla bodo še prišli,« je odvrnil Hahnmann.

Vso noč so ležali v gozdu in čakali. Zjutraj so odšli z Buschmannom vzdolž ceste. Prišli so do neke kmetije in se v njej nastanili. Kmetija je bila prazna in zapuščenca. Samo v hlevu so našli nekaj nedorastlih piščancev.

Piščance so frčali po hlevu in bežali prek dvorišča. Buschmann v razpeti srajci je tekal za njimi.

Napodili so piščance nazaj v hlev in zaprli vrata.

Potem so pričeli na dvorišču kuhati. Dopoldne so jim pridelili italijanske prostovoljce iz fašistične milice.

Grundmann in Guehler sta ležala na slami, ki sta jo pripravila za noč.

Zraven njiju je ležal eden prostovoljcev. Guehler je dejal:

»Čemu nisi ostal doma?«

»Italija je velika,« je dejal oni, »Italija bo zmaga!«

»Ne, ne,« je dejal Guehler.

»Italija več kulture od vseh.«

»Ni ravno tako videti,« je dejal Grundmann.

»O, Italija stara kultura in vsa velika mesta, Firence, Milano, Benetke, Rim.«

»Pa mi?« je dejal Grundmann.

»Vi samo Berlin, Francija samo Pariz, siromašne dežele.«

»Kaj pa je z Mussolinijem?« je vprašal Guehler.

»O, Mussolini velik clovek, on bo zmaga!«

»Se vedno?« je dejal Guehler.

Prisloplil je Filusch in dejal:

»Po kavo moraš.«

»Jaz?« je dejal prostovoljec. »Jaz sploh ne iti po kavo.«

»Naprej.« je dejal Filusch.

»Jaz nikakor prinesli kavo.«

Filusch ga je sunil in dejal: »Naprej, naglo!«

Prostovoljec je vstal in udaril Filuscha.

Za jopico in krilo na zgornji sliki ne bi mogli reči, da sta zadnji krik mode, ker smo take komplete že nosile. Pa zaradi tega ne bomo v takem oblaku nič manj moderno obličene

Tale komplet je pa seveda le za posebne priliko

»Imate s seboj dinamične naboje in lopate?« je vprašal Hahnmannu.

»Vse,« je dejal Beijerke.

Zavili so s ceste proti vrhovom.

Slišali so Buschmannu, ki je govoril Hahnmannu: »Zasedli bomo hribovje ob desni in levi strani ceste. Braniti moramo prelaz.«

Spredaj so z gora zrl v široko dolino, ki se je razprostirala vse od obzorja proti jugu. Nad oddaljeno nizino je sijala polna in svetla luna.

Buschmann je šel z njimi in jim kazal mesta v skalah, ki jih je bilo treba mirirati.

»Odšli boste prav na vrh,« je dejal Beijerkeju in Guehlerju.

Vzpeli so se skoraj prav na vrh gorskega hriba.

Buschmann se je ustavil na majhni skalnati izboklini.

»Tukaj,« je dejal. »Od tod je moč streljati na vse strani.«

Pod izboklino je padlo pobočje strmo proti dolini. Globoko spodaj je bilo videti cesto, ki se je v ovinkih spuščala navzdol.

»Od tod lahko obvladate cesto.«

»Prijetneje bi se počutil za gorami,« je zamrmral Guehler.

»Jaz tudi,« je dejal Grundmann.

»Minirali bomo jutri zjutraj. Dovolj časa imate, da se lahko dobro vkopljete.«

Buschmann je odšel navzdol po pobočju.

»Kazabili se bomo,« je dejal Beijerke.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

MLADI PLANINCI
PO STEZAH
PARTIZANSKE JELOVICE

Planinska zveza Slovenije organizira vsako leto mladinski orientacijski pohod za Milovanovičev memorial. Letos bo ta pohod v nedeljo, 10. septembra, na Jelovici s startom na Lipniški planini. Na Jelovici bodo poskrbeli za planinski tabor, kjer bodo planinci lahko tudi prenočevali. Pravico do telovnanja imajo člani mladinskih skupin Planinskih društev Slovenije, člani Zveze tabornikov in Počitniške zveze Slovenije.

Planinsko društvo Bled, ki je iniciator tega pohoda, vabi vse prebivalce Gorenjske, da se udeležijo tega edinstvenega slavlja in si hkrati ogledajo spomenike NOB.

Dostop na Lipniško planino je možen tudi z motornimi vozili, in sicer preko Rovtarske in Martinčke ali pa skozi Poljansko dolino. Planinske poti bodo markirane.

Zakaj dvotirnost?

Znano je, da je bila pred dobrim letom ustanovljena v Kranju Okrajna zveza za telesno vzgojo, ki naj bi združevala razen Partizana tudi vse ostale športne panoge na Gorenjskem. Namen ustanovitve je bil tudi v tem, da bi se bolj poživili telesno kulturo v kranjskem okraju. Toda, kot je razvidno iz dosedanjega dela tega najvišjega telesnovzgojnega organa v kranjskem okraju, je to v bistvu nadaljevanje bivše organizacije Okrajne zveze Partizan, medtem ko se za ostale športne panoge ta zveza praktično sploh ne briga; skratka, do nekaterih njej podrejenih odborov ima vodstvo OZTV prav mačehovski odnos.

Res, da je letos nekoliko težje s finančnimi sredstvi, vendar bi se dalo kljub temu skrajno, normalno delati v vseh odborih Okrajne zveze, če ne bi z vso usodo gorenjske telesne kulture razpolagal en človek, ki mu je breme malo do tega, kako delajo razen Partizana ostali odbori športnih

panog, za katere skoraj vedno ni denarja, za partizanske organizacije pa vedno.

Številni amaterski gorenjski športniki in telesnovzgojni delavci se res čudijo temu, kako je mogla Okrajna zveza organizirati v Kopru več tečajev za orodno telovadbo, razen tega pa se je skupnega treninga udeležilo več telovadcev in telovadk, medtem ko za ostale športne odbore ni denarja niti za funkcionalne izdatke, za normalno delo.

Pa še to, kar najbolj boli telesnovzgojne funkcionarje. Vodstvo OZTV ima tudi po drugi strani zelo slab odnos do dejavnosti posameznih odborov, saj kljub mnogim vabilom in ustnim

urgencam ni na seji nobenega zastopnika Okrajne zveze. Kot primer navajamo zadnji dogodek.

Junija je na primer Odbor za rokomet sklical skupno sejo s predstavniki Okrajne zveze, kjer naj bi razpravljali o razvoju rokometu v naslednjih dveh letih na Gorenjskem. Zeleni se, da bi temu sestanku prisostvoval tudi predstavnik OZTV Kranj. Kljub obljubi pa se ni nihče odzval niti kasneje oravščil. Preteklo sredo je isti odbor spet sklical podoban posvet, vendar se je zgodilo enako kot junija. Da bi zanesljivo prišli na to sejo zastopniki Okrajne zveze, je član IO RZS, tovariš Pejočič, dan poprej telefonično vprašal tehničnega sekretarja OZTV tovariša Vodnove, če bi kolo prišel. Tehnični sekretar OZTV je obljubil, da se bo osebno udeležil seje z nekaterimi člani predsedstva. Iz Ljubljane sta prišla dva zastopnika, od OZTV pa ni bilo nikogar. Pri nas se vprašujemo, ali res ni v vodstvu Okrajne zveze človeka, ki bi utegnil priti vsaj enkrat letno na sestanek njej podrejenega odbora? Ali se res nihče ne una iz čit v očeh pogledati in povedati resnico? Eno vsekakor drži, da v sedanjih Okrajni zvezi za telesno vzgojo v Kranju ni nekaj v redu.

Ko smo se razgovarjali z nekaterimi športnimi delavci v ostalih športnih odborih OZTV, smo med drugim povedali, da imajo celo uslužbenec Okrajne zveze dokež čuden odnos do amaterskih športnih delavcev.

Vsi, ki jim je pri srcu razvoj telesne kulture na Gorenjskem, so razočarani nad delom Okrajne zveze za telesno vzgojo. Zdelo se, da bi ta okrajni športni forum res dobil v telesni kulturi tisto vlogo, ki mu pripada. To se pravi, da ne bo OZTV podpirala samo eno vrsto športne dejavnosti, marveč da bi upoštevala vse športne panoge enako. Zavedati se moramo tudi, da smo na Gorenjskem vsi eno, in da ni več dvotirnosti v naši telesni kulturi.

Pozabljeno prijateljstvo

Srečal sem se z Janezom; z dobričino, ki ni kadil in tudi ni pil alkoholnih pijač. Rad je poslušal vesele štorije in se dekletom plaho nasmihal.

Ta večer je bil tako vesel, da je prelomil z abstinenco in se pridružil naši družbi, kjer smo uganili včasih tudi prenekatere okroglo. Da bi se kdo ne izmuznil pripovedovanju, smo zreballi.

«Janez je na vrsti!» je zadelo v zboru.

«Saj veste, da ne znam govoriti,» se je branil.

«Daš rajši za deset litrov črnine?»

«Ne, to pa ne!» je zagrabil varčni Janez. «Govoril bom. Ampak nekaj resnega bom povedal.»

«V gimnaziji sem imel sošolca — no, nekateri ga poznate —, ki je bil po svoji prirodnosti kje v sredini — vem pa, in tudi drugi vedo, da je v matematiki precej šepal; prav pri tem predmetu sem mu precej pomagal, da je srečno privozil do konca. Oba sva maturirala. Oba sva tudi hkrati dobila službo v isti tovarni.

Njemu se je sreča kmalu nasmešnila, meni pa je obrnila hrbet. Prijatelj Peter je brž prišel v oddelek, kjer je šef potreboval pomoč. V kratkem je postal pomembna oseba. Kar je on delal, je bilo vse zelo važno in preobratil je druge, da je v podjetju nenadomestljiv. Hodil je takorekč po zraku.

Jaz pa sem imel precej manj pomembno mesto v drugem oddelku. Leto so tekla. On je bil podčef s svojim oddelkom, jaz pa sem se vedno tical za isto mizo kot prvi dan. Tudi najini dohodki so se razlikovali. Lepega dne se je moj prijatelj in sošolec vpisal na univerzo kot izredni študent...

Izredna marljivost, so trdili vsi. Tisti pa, ki so ga dobro poznali, so vedeli, da vso snov preštudira v dopoldanskem času v tovarni, delo pa prepušča svojim podrejenim.

«Pa mu ni nihče gledal po prste?» je nekdo vprašal.

«Kdo neki? S šefom sta bila prijatelja. Imela sta vsak svojo sobo. Podrejeni so vedeli za ta študij — pa kdo bi drežal v to. Vidite, tako je Peter študiral, jaz pa sem guli vedno isti stol. Peter je postal šef. Bil sem premeščen v njegov oddelek. Spomnil se me je, sem si mislil. Prijatelja se je spomnil... Ej, Janez, zdaj si na konju! Peter ve, da si marljiv in očrte glave. Ni pozabil, da si mu pomagal preganjati matematiko v gimnaziji...»

«Preklemansko sem radoveden, kako se je odrezal,» je menil Miha.

«Takoj vam povem. — Vsek se predstavi šefu — no, tako tudi jaz. Prešerno sem odprl vrata in že od daleč zaklical: Zdravo, Peter...! Cestitam k diplomu! Kaj, Peter, ali ni čudno, kje se spet srečava. V gimnaziji skupaj, zdaj spet skupaj...»

Upam, da ti bom v pomoč. Ali se še spominjaš, kako sva...»

Obraz se mu je pomračil. Tovariš Janez — je dejal — prosim govornika poslovno. Želim, da ne omenja starih stvari in da ne pozabljaš, da sem tvoj predstojnik. In še nekaj: ne tika me vprčo drugih!»

«Onemel sem. Kaj pa prijateljstvo, Peter? sem komaj izdaval.

«Pozabi! Zdaj sem za vse šef z diplomu v žepu!

Debelo sem ga gledal in nisem mogel verjeti. Opazil je to in je dodal: «Tega ne moreš razumeti.»

«Mejduš bi ga po nosu, domisljajva domisljajva,» je planil najbližji poslušalec. «In ti, kaj si mu odgovoril?»

«Zelo sem bil razburjen — najbrž sem grdo zaklel. Zloputnil sem vrata in, takoj odšel v personalo zaradi premetosti na staro delovno mesto, kjer so me ob vrnitvi začudeno spraševali, zakaj sem odšel od Petra.

«Zaradi prijateljstva, tovariš! Zaradi prijateljstva...»

Fid

Kranjčani!

V teh dneh so končale mladinske delovne brigade, ki so bile sestavljene v precejšnji meri iz srednješolske mladine, zaradi bližnjega začetka šole, delo na Centralnem športnem parku v Kranju. Kljub velikim uspehom, ki so bili doseženi, je treba do jesenskega doževja končati še nekatera nujna dela, da ne bi čez zimo propadalo, kar je bilo v zadnjih dveh letih z velikim trudom ustvarjeno.

Zato se obračamo k vsem prebivalcem Kranja in okolice, k mladinskim in sindikalnim organizacijam, da pripomorejo s prostovoljnim delom za ureditev teh nujnih stvari. Športni park, ki ga je v teh dveh letih gradila mladina, bo služil vsem nam in našim otrokom, in prav zato je še toliko pomembnejše, da se dela dokončajo.

Dela, ki jih je treba še izgovoriti, niso težka. Vsako, ki je voljan s svojim delom pomagati, lahko pride vsako popoldne na gradbišče za kranjskim kopališčem. Ob letnem kinu »Partizan« stoji lesena lopa, kjer je shranjeno orodje, ki si ga lahko izposodite. Na gradbišču vam bodo strokovnjaki obrazložili vsa dela. Treba je presejati humus in ga natiati na pripravljeno podlago.

SPORTNO DRUŠTVO »TRIGLAV«

Bežni vtisi z republiškega taborniškega mnogoboja

Srečanje v platnem mestecu

Od 13. do 27. avgusta je bil na Debelem rtiču pri Ankaru republiški taborniški mnogoboj. Taborniko so tekmovali v pestavljanju šotorov, signalizaciji in orientacijskem teku. Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa iz Kranja, ki se je uvrstila na četrto mesto. O vseh kranjske ekipe s tega tekmovanja nam je napisal krajši sestavek tabornik Joža Šifkovič.

Kranjsko ekipo smo sestavljali: Švrk, Miro, Zmazek, Raca in jaz. Naš vodnik je bil Hine. Iz Kranja smo odpotovali z vlakom do Divače, naprej pa z avtobusom do bolnišnice v Valdoltri. Med potjo smo se kratkočasili tako, da smo rpepevali taborniške pesmi. Pol od bolnišnice do našega taborišča smo prepeščili. Najprej smo se odpočili, potem smo polnili slamnice. Bilo je zelo vroče, zato je marsikdo odtrgal kroglico ali kar ves venček grozdja in ga skriljval pojedel. To pa lastniku vinograda, ki nes je skrivaj opazoval, seveda ni bilo všeč in se je pritožil v štabu. Vsa stvar se je končala tako, da je starešina tabora tovarišca Tončka zapisala v svoje uradne listine osemnajst grešnikov, čakajočih na kazni. — Nato smo postavili tabor. Proti večeru smo uredili še kuhinjo in po dokaj pozni večerji smo trdno zaspi, čeprav se nas je po šest stekalo na štirih slamnicah.

Ze naslednje jutro smo takoj po zajtrku tekmovali v signalizaciji in postavljanju šotorov. Postavljanje šotora nam ni šlo preveč dobro od rok in smo ga postavljali približno dve minuti. Sicer pa boljšega rezultata nismo pričakovali, ker doma nismo imeli šotora, da bi trenirali. — Popoldne smo se nekateri odpočili v Koper, kjer smo si ogledali doževno palačo, muzej in stari del mesta. Pošteno smo se naježili fig, ki so bile tu zelo poceni.

Naslednji dan je bil na vrsti orientacijski tek. Tekli smo približno pol ure. S kompasom smo določali smeri, spoznati smo morali razne potne znake. Ob poti so bile nameščene široke kontrole. Po našem tekmovalju smo opazovali še tek starejših tabornikov. Popoldne smo se lahko kopali, po večerji pa smo se udeležili tabornjelemejstrov, štirje mednarodni nega ognja. Program je bil zelo pester, nastopal pa je tudi naš Joža kot »oča s Kramo«, in v čisti kranjsčini povedal nekaj okroglih.

Prihodnje jutro smo podrlj tabor, okoli devetih pa so nam na zboru slovesno podelili nagrade, prehodne pokale in diplome. Prvo mesto si je priboril Koper, drugo Ljubljana, tretje Novo mesto in četrto mesto Kranj.

Kmalu po zboru smo se začeli odpravljati vsak proti svojemu domu. CIF

Na vprašanje, kakšno mesto bo zasedla Mladost ob koncu prvenstva, so posamezne igralke dejale:

Kapetan Meri Kolman: «Ce bomo tako pridno trenirale, kot smo zadnje tri tedne, bomo zanesljivo ostale v ligi.»

Vratarka Mira Udovč: «Lahko bomo prve ali zadnje; vse je odvisno, kako bomo prihajale na trening.»

Francka Jankovič: «Lahko računamo na dobro uvrstitev.»

Anka Ankele: «Prvi bo letos tisti, ki bo imel največ sreče. Borile se bomo za čimboljše mesto.»

Majda Ankele: «Zelim si predvsem to, da bi igralke redno prihajale na trening, in uspeh ne bo izlozast.»

Marija Tolar: «Pridružujem se mnenju Majde.»

Zdenka Kristan: «Upam, da smo dovolj dobro pripravljene za nedeljski start.»

Olga Rajgelj: «Naša ekipa je zelo perspektivna in je zmogla mnogo večjih uspehov, kot jih dosega.»

Ivanka Tolar: Računam na dober plasman v republiški ligi.»

ze že pripravljene za zajtrk, le gostov še ni bilo. Sama sva se usedla v velik restavracijski prostor, od koder pa naju je prvi natakar pregнал, češ da za

Ta je pa lepa sem si mislil, in če Marjana ne bi bila Marjana, bi tisto jutro res ostala brez zajtrka. Spustila se je v boj za zajtrk — in zmagala.»

— Sedaj ko si spet doma, si verjetno že pozabil na ta dogodek?»

«Verjetno bi ga nikdar ne pozabil, če ne bi bil v nedeljo na nogometni tekmi v Kranju, in sicer med trboveljskim Rudarjem in Triglavom. Sedajka Debeliča, ki je vodil to srečanje, res ne bom nikdar rezabil. Mojzeks, tako bi ga, da bi imel res »dobar let«.

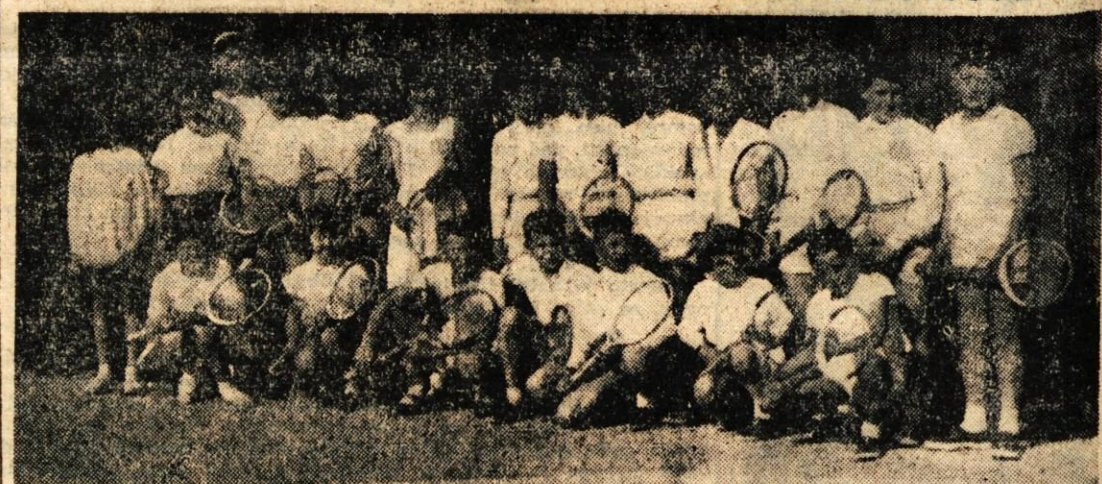
Sodelavci v naši športni rubriki so mu dali kar prav, skupaj pa so prišli do zaključka, da se tudi Triglavanom obetajo boljši časi.

n. n.

Uredila sva se na vrh. Morda

na ju ni prostora, temveč samo za njihove goste — fujele!

Uredila sva se na vrh. Morda

Mladi igralci tenisa kranjskega Triglava

Prvenstvo Kranja v tenisu

Pri pionirjih zmagala Žnidar in Rokl

Kranj, 5. septembra — Na obeh časovnih teniških igriščih TK Triglav se odvijajo od minule sobote dokaj zanimive borbe za naslove kranjskih prvakov. Nastopa več kot trideset članov kluba, predvsem pionirji in mladinci.

Tekmovanja pionirjev so že zaključena. V skupini do 14. leta je zanesljivo zmagal Leopold Žnidar, v skupini do 12. leta pa Ljubo Rokl. Nastopajoči so pokazali precej znanja in borbenosti. Od-

lična igra najboljših in precejšnje število nastopajočih obetajo, da se utesne razviti Kranj po dograditvi novih teniških igrišč na športnem stadionu za kopališčem v enega najmočnejših teniških centrov v Jugoslaviji.

V skupini pionirjev do 14. leta starosti je nastopilo 12 tekmovalcev, varovancev neumornega kranjskega športnega delavca in teniškega veterana Arturja Žnidarja. — V četrtfinalu so dosegli zmagovalci naslednje izide: Žnidar L. — Žun 6:0, 6:0; Anzele — Zdešar M. 6:3, 6:2; Kompare — Žnidar B. 6:5, 6:4; Rokl — Zdešar B. 6:0, 6:0. — Vo finalu so zmagovali obračunali med seboj takole: Žnidar L. — Anzele 6:0, 6:1; in Rokl — Kompare 6:0, 6:0. — V finalu je Žnidar L. premagal Rokla s 6:0, 6:1. — Končni vrstni red: Žnidar L., Rokl, Anzele, Kompare, Zdešar M., Žnidar B., Zdešar B., Žun, Medved itd.

V skupini pionirjev do 12. leta starosti je nastopilo 8 tekmovalcev, ki so obračunali v četrtfinalnih igrah med seboj takole: Rokl — Marjan 6:0, 6:0; Anzele — Žun 6:3, 6:0; Žnidar B. — Marencič 6:2, 6:0; Zdešar M. — Kink 6:2, 6:0. — Zmagovalci so v polfinalu dosegli naslednje izide: Rokl — Anzele 6:2, 6:0; in Zdešar M. — Žnidar B. 6:2, 6:1. V finalu pa je Rokl premagal Zdešarja s 6:1, 6:1. Vrstni red: Rokl, Zdešar M., Anzele, Žnidar B., Žun, Kink, Marjan in Marencič.

Dane so bila na vrsti že tudi prva predtekovanja v moški

konkurenci, kjer so se spoprijeli med seboj predstavniki starejše generacije in mladi nadarjeni igralci. — V sredo, 6. septembra, bodo na sporedu polfinalni dvoboji, v četrtek, 7. septembra popoldne pa bo finale.

dr

Rokometni komentar

Samo rokometišče Mladosti

V nedeljo je bilo odigrano prvo kolo v republiški rokometni ligi za moške. Pomlajena ekipa kranjske Mladosti je klonila pred ekipo iz Krškega z rezultatom 17:10. Prav tako drugi gorenjski predstavnik v republiški rokometni ligi, Partizan iz Trzinca, ni prišel iz Ajdovščine nobenega izkupka. Domača ekipa ga je porazila z dokaj visokim rezultatom 36:15.

Nasprotno od moških pa 69 se rokometišče kranjske Mladosti pokazalo v precej lepši luči. V pokalni tekmi v četrtfinalu so premagale dobro ekipo Crncmija z rezultatom 10:8, in se skupaj z Dravo, Slovanom in Svobodo uvrstile v polfinale tekmovalja.

Prihodnje nedeljo, 10. septembra, bodo šli v boj za točko tudi gorenjski ligasi, kjer jih bo sodelovalo v ligi 9, in sicer Borac, Jakra, Sava in Mladost II iz Kranja, Storič z Golnika, Trzin II, Duplje, Križe in Radovljica, ki prvič sodeluje v gorenjskem rokometnem prvenstvu.

NAŠ RAZGOVOR

DOPUST - „ADIJO“!

Mi v uredništvu smo že težko pričakovali našega sodelavca, bralci »Glasa« pa verjetno še bolj. Za kakšno osebo gre, vam je povedala že naša »fotografija«. Bodičar se je spet ogledal v našem uredništvu po daljšem molku, ki mu ga pa ne smemo zameriti, saj ima tudi on vse pravice do letnega dopusta. S seboj je prinesel tudi daljši prispevek, za katerega pa je danes, žal, zmanjkalo prostora. — Objavili pa bomo nekaj zanimivosti, ki smo jih zvedeli v razgovoru z njim.

Ko smo ga vprašali, kje je preživel svoj dopust, nam je po-

vedal, da je bila Istra v glavni kraj njegove »domovine«. — In kaj je bilo tam najlepše smo ga vprašali?

«Morje, sonce, barva in cena evrička (150 do 220 dinarjev liter) in seveda, seveda, marsikaj bi bilo še lepo, če ne bi imel s seboj moje zveste Marjane...» Je pripovedoval Bodičar s hrepenečim vzdihovanjem. Potem pa je nadaljeval: »Vsekakor pa mi bo najbolj ostal v spominu Novi grad in tamkajšnji hotel Trst.

Zjutraj okrog 8. ure sva šla tja na zajtrk. Usedla sva se v restavracijo, kjer so bile vse mi-

